

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สารนิพนธ์
ของ
ภัทรนันท์ สอึ้งทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤศจิกายน 2549

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บทคัดย่อ
ของ
ภัทรนันท์ สอึ้งทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤศจิกายน 2549

ภัทนันท์ ส่องทอง. (2549). ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม สถานศึกษา ผลการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 138 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงตามสัดส่วนของผลการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบรายคู่แบบ LSD

ผลการวิจัยมีดังนี้

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=3.82$) ด้านผู้สอน ($\bar{X}=4.03$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($\bar{X}=4.03$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($\bar{X}=3.90$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.08$)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความต้องการในด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำกว่า มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมและด้านวิธีสอนน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูงกว่า ส่วนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวมและรายด้านที่จำแนกตามสถานศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ไม่พบความแตกต่าง

THE NEEDS IN LEARNING ACCOUNTING OF THIRD YEAR VOCATIONAL
CERTIFICATE STUDENTS AT COLLEGES UNDER OFFICE OF THE VOCATIONAL
EDUCATION COMMISSION IN PRACHUAPKHIRIKHAN

AN ABSTRACT
BY
PATTANAN SEINGTHONG

Presented in Partial Fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
November 2006

Pattanan Seingthong. (2006). *The Needs in Learning Accounting of Third Year Vocational Certificate Students at Colleges under office of the Vocational Education Commission in Prachuabkhirikhan*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Dr. Booncherd Pinyoananpong.

The purpose of this research was to study and compare the needs of students in learning accounting both in general and in the individual areas of course contents, teachers, learning environment, teaching methods and learning activities, and evaluation, classified by colleges, learning achievements, parents' occupations, and parents' incomes per month.

The samples were 138 third year vocational certificate students in Accounting Program of the colleges under Office of the Vocational Education Commission in Prachuabkhirikhan in first semester of academic year 2006. They were obtained by purposive sampling according to the ratios of their learning achievements. The instrument used for collecting data was five-rating scale questionnaire. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA, and LSD pair comparison.

The results of research were as follow :

The needs in learning accounting of third year vocational certificate students in Accounting were at the high level in general ($\bar{X}=3.97$), and also in the individual areas of course contents ($\bar{X}=3.82$), teacher ($\bar{X}=4.03$), learning environment ($\bar{X}=4.03$), teaching methods and learning activities ($\bar{X}=3.90$), and evaluation ($\bar{X}=4.08$) respectively.

When comparing, it was found that the needs in learning accounting of students with different learning achievements were different with statistical significance at the level of .05 in general, and at the level of .01 in the area of teaching methods and learning activities. The needs in learning accounting of students with lower learning achievements both in general and in the area of teaching methods and learning activities were lower than the needs of those with higher learning achievements. For the needs of students in learning accounting both in general and in individual areas classified by their parents' occupations were not different.

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สารนิพนธ์
ของ
ภัทรนันท์ สอึ้งทอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ของ ภัทรนันท์ สິงทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยทุกขั้นตอนจนเสร็จสมบูรณ์ แนะนำการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งทำให้วิจัยรู้ซึ่งคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยพัฒนาการทำงานให้เป็นไปอย่างมีคุณค่ามากขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์สิฏฐจักร ชูทรัพย์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ฉบับนี้ และได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีร์ ลิ้มไทย รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน รองผู้อำนวยการสสุพล ดนตรีสวัสดิ์ อาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ อาจารย์อริณทร์ น่วมถนอม ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ พร้อมทั้งให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองผู้อำนวยการญาณพิพัทธ์ โกมลพันธุ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ในการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์อันมีคุณค่าแก่ผู้วิจัย ด้วยความเมตตากรุณา
ตลอดหลักสูตร

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค
ประจวบคีรีขันธ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพบาง
สะพาน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี ที่ได้กรุณาให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณนักเรียนวิทยาลัยการอาชีพเพชรบุรี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกคน ที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานในระหว่างศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว และเพื่อน ๆ ทุกคนที่สนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี

ภัทธนนท์ สິงทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
 2 เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง.....	 8
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง 2546 สาขาวิชาการบัญชี	8
ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี.....	12
การจัดการเรียนการสอน.....	16
เนื้อหาวิชา.....	18
ครูผู้สอน.....	20
สภาพแวดล้อมในการเรียน.....	23
วิธีสอนและกิจกรรมการสอน.....	23
การวัดผลและประเมินผล.....	26
ทฤษฎีและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	 36
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	62
ความสำคัญของการวิจัย.....	62
ขอบเขตของการวิจัย.....	63
สมมติฐานการวิจัย.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	85
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	97
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	101

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสถานศึกษาและผลการเรียน.....	36
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานศึกษา ผู้เรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน.....	44
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีของนักเรียน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน.....	45
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหา เป็นรายข้อ.....	46
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านผู้สอน เป็นรายข้อ.....	47
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นรายข้อ.....	48
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน เป็นรายข้อ.....	49
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ.....	50
9	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนก ตามสถานศึกษา.....	51
10	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนก ตามผลการเรียน.....	52
11	การทดสอบความแตกต่างของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการสอน จำแนกตาม ผลการเรียน.....	53
12	การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม ผลการเรียน.....	54
13	การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครอง.....	55

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน.....	56
15 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านเนื้อหาวิชา.....	57
16 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านผู้สอน.....	58
17 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน.....	59
18 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน.....	60
19 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสภาวะที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมที่ให้ความสำคัญต่อเศรษฐกิจอย่างมาก ได้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของสังคมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง ศาสนา วัฒนธรรม ค่านิยม โดยเฉพาะในด้านการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปรับพฤติกรรมของสังคมให้เกิดเสถียรภาพ ดังนั้นจึงมีแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนรองรับยุคที่เศรษฐกิจกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีนโยบายมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยปฏิรูประบบการบริหารและจัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และบริบททางเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต จึงกำหนดนโยบาย คือ เร่งปฏิรูประบบบริหาร และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปสู่การกระจายอำนาจและการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติภารกิจให้บังเกิดผลตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พัฒนาคุณภาพการศึกษา ทุกระดับทุกประเภทให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษด้านคุณธรรม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ปรับกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดและนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งเร่งดำเนินการให้สถานศึกษาทุกแห่งเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ให้จัดการศึกษาทั้งในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษา การศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งให้ความสำคัญกับแหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต สนับสนุนและส่งเสริมการจัดอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยให้ความสำคัญกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อพัฒนากำลังคนของชาติให้มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ เร่งให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและการจัดการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาและชุมชนจัดและมีส่วนร่วมในการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยที่ยั่งยืน มีระเบียบวินัยอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของสังคม ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเอกชน ให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทอย่างมีคุณภาพ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2544 : 2)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาล ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชา

พาณิชย์กรรม โดยมุ่งจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความพร้อมในการดำเนินชีวิตและมุ่งผลิตทรัพยากรบุคคล ให้สามารถก้าวออกไปสู่โลกของงานอาชีพ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชนและสังคม การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวคือนักเรียนอยากเรียนอะไรต้องได้เรียน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง ในการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาจึงต้องพิจารณาว่าจะจัดทำหลักสูตรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างไร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น จะเกี่ยวข้อง กับกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรอาชีวศึกษานอกจากจะต้องตอบสนองตามความต้องการของกลุ่มผู้เรียนแล้ว ยังต้องตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนรายบุคคลอีกด้วย ดังนั้น ในการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้นั้น จะต้องกำหนด กระบวนการเรียนการสอนให้สามารถจัดให้มีรูปแบบการสอนในระดับความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์รายวิชา (สมคิด ธนะเรืองสกุล. 2544 : 133) การเลือกเนื้อหา เพื่อจัดทำหลักสูตร มีเกณฑ์การเลือกอยู่หลายแนวทาง แนวทางหนึ่ง คือ เนื้อหาวิชาจะต้องสอดคล้องกับ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ดังนั้นจะต้องศึกษาให้ลึกซึ่งถึงความสนใจและความต้องการ ที่แท้จริงของผู้เรียนด้วย (นิรมล ศตวุฒิ. 2548 : 66) หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ของมาสโลว์ (Maslow. 1962) การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถช่วยให้เข้าใจ พฤติกรรมของบุคคลได้ เนื่องจากพฤติกรรมเป็นการแสดงออกของความต้องการของบุคคล การที่จะ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี จำเป็นต้องตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานที่เขาต้องการเสียก่อน ในกระบวนการเรียนการสอน หากครูสามารถหาได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความต้องการสิ่งใด อยู่ในระดับใด ขั้นใด ครูสามารถใช้ความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นแรงจูงใจช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ การช่วยให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองอย่างเพียงพอ การให้อิสราภาพ และเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด ประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง (ทิสนา แคมมณี. 2545 : 69) และในส่วนของ ผู้เรียนหากตัดสินใจเลือกเรียนสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับความสามารถและความสนใจ ก็จะทำให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ ตามมาอย่างมากมาย เช่น ผลการเรียนต่ำ เรียนไม่จบตามหลักสูตร สอบตก ลาออกในระหว่าง เรียน และหากสำเร็จการศึกษาในสาขาที่ไม่ตรงกับความสนใจก็จะเกิดความล้มเหลวในการประกอบ อาชีพ (กนกวรรณ ตันติบุรณกุล. 2546 : 2 ; อ่างอิงจาก ดร.ณิ สมบัติเจริญ. 2524 : 3)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการบัญชี เป็นหลักสูตรหนึ่งของการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ได้เปิดให้มีการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาวิชาการบัญชีมีความยาก ซับซ้อน มีหลักการและทฤษฎีมากมายยากต่อการจดจำ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ผ่านมามีนักเรียนสนใจเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาการบัญชีเป็น จำนวนมากกว่าสาขาอื่น แต่ปัจจุบันนักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาการบัญชีน้อยลง ในขณะที่สถาน ประกอบการยังมีความต้องการผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขานี้เป็นจำนวนมาก

จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ และนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาบัญชีให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของผู้เรียน และเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

ความมุ่งหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติโดยมีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ แยกเป็นด้านเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติโดยรวมและแยกเป็นด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการและปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวม 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วยสถานศึกษาทั้งหมด 4 แห่ง แบ่งเป็น วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล จำนวน 88 คน วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ 54 คน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี จำนวน 35 คน และวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวน 33 คน รวมทั้งสิ้น 210 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานศึกษาโดยใช้สัดส่วนประมาณค่า ได้กลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล จำนวน 58 คน วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 35 คน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี จำนวน 23 คน และวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 138 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานศึกษา แบ่งเป็น

3.1.1.1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์

3.1.1.2 วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล

3.1.1.3 วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

3.1.1.4 วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี

3.1.2 ผลการเรียนรู้ แบ่งเป็น

3.1.2.1 ระดับต่ำมาก (ต่ำกว่า 2.00)

3.1.2.2 ระดับต่ำ (2.00-2.49)

3.1.2.3 ระดับปานกลาง (2.50-2.99)

3.1.2.4 ระดับสูง (3.00-3.49)

3.1.2.5 ระดับสูงมาก (3.50-4.00)

3.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง แบ่งเป็น

3.1.3.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.3.2 บริษัทเอกชน/รับจ้าง

3.1.3.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว

3.1.3.4 เกษตรกรรม/ประมง

3.1.4 รายได้ของผู้ปกครอง/เดือน แบ่งเป็น

3.1.4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท

3.1.4.2 10,000-20,000 บาท

3.1.4.3 20,001-30,000 บาท

3.1.4.4 สูงกว่า 30,000 บาท

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการในการเรียนการสอนวิชาบัญชี หมายถึง สิ่ง que ผู้เรียนมีความประสงค์ที่จะได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไข ในการเรียนการสอนวิชาบัญชี ประกอบด้วยความต้องการ 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยความต้องการจะแสดงออกหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วยการพูด หรือ การเขียน

1.1 ความต้องการด้านเนื้อหาวิชา หมายถึง ความต้องการเนื้อหาของรายวิชาบัญชีที่ใช้สอนทั้งในและนอกสถานศึกษา เนื้อหาวิชาบัญชีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะต้องตระหนักถึงสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน มีความยืดหยุ่นไม่ตายตัว เนื้อหาีความเหมาะสมกับเวลาและหน่วยกิต ช่วยให้ ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ พัฒนาทักษะ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ที่เกิดขึ้น เน้นให้สามารถนำผลสัมฤทธิ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เน้นความสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาบัญชีในหลักสูตรที่สูงขึ้น

1.2 ความต้องการด้านผู้สอน หมายถึง ความต้องการผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ในวิชาที่สอน ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็น อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน สร้างบรรยากาศกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลาในการเข้าสอน ใช้คำพูดที่เหมาะสม ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความยุติธรรม สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน และมี จรรยาบรรณของการประกอบอาชีพครู

1.3 ความต้องการด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง ความต้องการบรรยากาศ ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนใน ชั้นเรียน ความพร้อมของสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ เอกสารที่ใช้ ในการศึกษาค้นคว้า สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน

1.4 ความต้องการด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน หมายถึง ความต้องการวิธีที่ ครูใช้สอนหรือพฤติกรรมการสอนของครูที่ใช้ในระหว่างให้นักเรียนเรียนรู้ มีการชี้แจงรายละเอียดของ แผนการสอน ถ่ายทอดความรู้ ทักษะไปสู่ักเรียนอย่างชัดเจน ใช้เทคนิคที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีวิธีการสอนจากง่ายไปหายาก เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ ตลอดจนมีการใช้สื่อและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน

1.5 ความต้องการด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความต้องการวิธีการวัดผล และวิธีการประเมินผลการเรียน การดำเนินการต่าง ๆ ของผู้สอนเพื่อวัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน กำหนดมาตรฐานการวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสม ชัดเจน ยุติธรรม มีการประเมินตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ใช้รูปแบบการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย สม่่าเสมอ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาวิชา ครอบคลุมสมรรถภาพผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัยและทักษะพิสัย

2. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิชาบัญชีที่มีคุณภาพ ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านอาชีพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4. สาขาวิชาการบัญชี หมายถึง สาขาวิชาหนึ่งของการจัดการจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งนักเรียนที่เรียนสาขานี้จะเรียนรายวิชาบัญชีต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต กลุ่มวิชาบัญชีที่เรียนได้แก่ การบัญชีภาษีอากร การบัญชีการเงิน การบัญชีทรัพย์สิน การบัญชีหนี้สิน และทุน การบัญชีต้นทุน การบัญชีขั้นสูง การบัญชีเฉพาะกิจการ เป็นต้น โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ บันทึก วางแผนจัดระบบบัญชีและเทคนิคการจัดทำบัญชีให้เหมาะสมกับประเภทของธุรกิจ มีพื้นฐานและประสบการณ์ในงานอาชีพด้านการบัญชี

5. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ภายในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี และวิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน

6. ผลการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม คัดจากทุกรายวิชาของผลการสอบ เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5.1 ระดับต่ำมาก หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

5.2 ระดับต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00-2.49

5.3 ระดับปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50-2.99

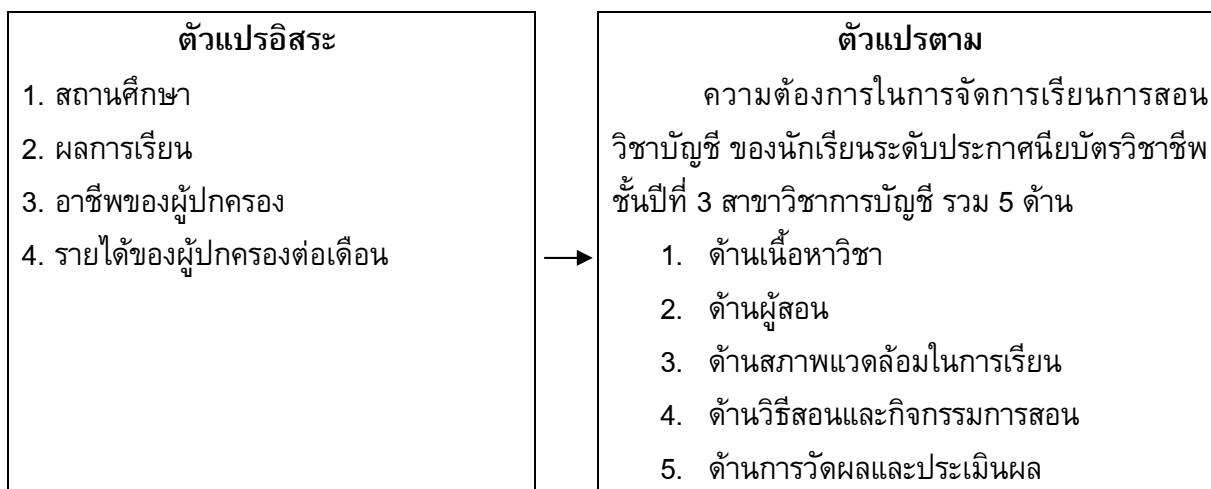
5.4 ระดับสูง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00-3.49

5.5 ระดับสูงมาก หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50-4.00

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการศึกษางานวิจัย โดยอาศัยพื้นฐาน แนวความคิด

หลักทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาแสดงเป็นกรอบแนวคิด ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามได้ดังนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชาการบัญชี
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี
3. การจัดการเรียนการสอน
 - 3.1 เนื้อหาวิชา
 - 3.2 ครูผู้สอน
 - 3.3 สภาพแวดล้อมในการเรียน
 - 3.4 วิธีสอนและกิจกรรมการสอน
 - 3.5 การวัดผลและประเมินผล
4. ทฤษฎีและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พุทธศักราช 2546 สาขาวิชาการบัญชี

หลักการ

เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้ สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่งคั่งของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน ขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้ การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด สถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์ เวลาเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์คือ รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการเรียนการสอน กำหนด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40-60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการ ฝึกปฏิบัติงาน น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.3 โครงการ

4.4 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.5 ฝึกงาน

4.6 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

6. ฝึกงาน

ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พุทธศักราช 2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พุทธศักราช 2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

10.5 ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชาและโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

มาตรฐานวิชาชีพสาขาการบัญชี

มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการ บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขายสินค้า บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม เข้าใจหลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่าง ๆ ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อชำระภาษีของกิจการและกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิชาชีพสาขางาน

วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยให้เลือกรายวิชาตามสาขางานที่กำหนดสาขาใดสาขาหนึ่ง รวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ส่วนที่เหลืออาจเลือกเรียนจากรายวิชาในสาขางานเดิมหรือรายวิชาในสาขางานอื่น หรือรายวิชาในหลายสาขางานรวมกัน จนครบหน่วยกิตที่กำหนด โดยรายวิชาสาขางานบัญชีมีดังนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง
2201-2101	การบัญชีตัวเงิน	3	(3)
2201-2102	การบัญชีห้างหุ้นส่วน	3	(4)
2201-2103	การบัญชีบริษัทจำกัด	3	(4)
2201-2104	การบัญชีเช่าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ	3	(3)
2201-2105	ระบบบัญชีเดี่ยวและสินค้า	3	(3)

2201-2106	การบัญชีร่วมค้าและฝากขาย	3	(4)
2201-2107	การบัญชีอุตสาหกรรมและระบบ ใบสำคัญ	3	(3)
2201-2108	การบัญชีเกี่ยวกับภาษี	3	(3)
2201-2109	กระบวนการจัดทำบัญชี	3	(6)
2201-2110	การบัญชีกับคอมพิวเตอร์	3	(3)
2201-2111	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2	(3)
2201-2112	การบัญชีสำหรับกิจการพิเศษ	3	(3)
2201-2113	การบัญชีสินค้า	3	(3)
2201-2114	การบัญชีอุตสาหกรรม	3	(3)
2201-2827	ภาษาอังกฤษเพื่องานบัญชี	2	(3)
2201-4101	การบัญชี 1	*	(*)
2201-4102	การบัญชี 2	*	(*)
2201-4103	การบัญชี 3	*	(*)
2201-4104	การบัญชี 4	*	(*)
2201-4105	การบัญชี 5	*	(*)
2201-4106	การบัญชี 6	*	(*)

สำหรับการเรียนทวิภาคี ให้สถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ วิเคราะห์จุดประสงค์
รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา กำหนดแผนการฝึกปฏิบัติและการประเมินผล โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 40
ชั่วโมง มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

2.1 สาเหตุที่ต้องทำบัญชี

กิจการงานทั้งหลายที่ได้จัดตั้งขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นกิจการค้าที่หวังผลกำไร หรือกิจการที่มีได้
หวังผลกำไร เมื่อได้เริ่มดำเนินงานแล้ว ย่อมมีการใช้จ่ายเงิน หรือสินทรัพย์อื่น ๆ และเป็นสิ่งที่แน่นอน
ที่สุดที่เจ้าของกิจการค้าหรือผู้บริหารย่อมต้องการทราบรายละเอียดของการใช้จ่ายเงินหรือสินทรัพย์อื่น ๆ
ยิ่งถ้าเป็นธุรกิจที่หวังผลกำไร ก็ยิ่งจำเป็นต้องทราบผลการดำเนินงานของธุรกิจนั้น ๆ ว่าได้กำไร
หรือขาดทุนเท่าใด

ผลกำไรของกิจการค้า เกิดจากรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย แต่ถ้าค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ย่อม
เกิดผลขาดทุน รายได้จากการดำเนินงานของกิจการค้า เช่น การจำหน่ายสินค้า หรือการให้บริการต่าง ๆ
ส่วนค่าใช้จ่ายเป็นรายจ่ายที่กิจการค้าจำเป็นต้องจ่าย เช่น ซื้อสินค้า จ่ายเงินเดือนลูกจ้าง จ่ายค่าเช่าร้าน
หรือจ่ายค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เป็นต้น

รายได้และค่าใช้จ่าย จะต้องนำมาคำนวณหาผลกำไรขาดทุนของกิจการค้า ในการที่จะทราบยอดของรายได้และค่าใช้จ่ายเหล่านั้นได้ จำเป็นต้องมีการจดบันทึกเรื่องราวอันเป็นรายละเอียดของรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างรอบคอบ โดยการจัดทำบัญชีให้ถูกต้อง

การจัดทำบัญชีโดยใช้หลักการที่ถูกต้อง นอกจากจะแสดงให้เห็นทราบผลการดำเนินงานของกิจการค้าแล้ว ยังสามารถแสดงให้เห็นทราบถึงฐานะการเงินเป็นอย่างไร คือ มีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ซึ่งเป็นส่วนของเจ้าของกิจการค้าเท่าใด และนอกจากนี้ รายงานทางการเงินอันเป็นผลจากการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ยังสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณภาษีเพื่อยื่นต่อหน่วยงานของรัฐ เช่น สรรพากร และรายงานทางการเงินเหล่านี้ ยังใช้เป็นข้อมูลในการขยายงานของธุรกิจ เช่น ใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอกู้ยืมเงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ และสิ่งสำคัญที่สุด ยังเป็นการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชีของธุรกิจอีกด้วย (จรรยา บุญวานิชและสังวาล สินติเพชร. 2546 : 2)

2.2 ความหมายของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความหมายของการบัญชีไว้ดังนี้ “การบัญชี (Accountancy หรือ Accounting) หมายถึง “ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีก็คือการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของกิจการ”

สมาคมนักบัญชีแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants : AICPA) ได้ให้คำจำกัดความว่า “การบัญชี (Accounting) เป็นศิลปะของการจดบันทึก การบัญชีหรือเหตุการณ์และรายการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ในรูปของเงินตรา จัดหมวดหมู่รายการเหล่านั้น ทำการสรุปผลรวมทั้งตีความหมายของผลนั้น”

วีรี เวชวิมล (2547 : 3) ได้ให้ความหมายว่า “การบัญชี หมายถึง การจดบันทึกรายการค้าของกิจการเกี่ยวกับการรับเงิน-จ่ายเงิน และสิ่งที่มีมูลค่าเป็นตัวเงินไว้ในสมุดบัญชี (Bookkeeping) ทุกครั้งที่มีการรายการค้าเกิดขึ้นตามหลักการบัญชี”

จรรยา บุญวานิชและสังวาลย์ สินติเพชร (2546 : 3) ได้ให้ความหมายว่า “การบัญชี หมายถึง กิจกรรมที่บันทึกเหตุการณ์ทางการเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงิน อันเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่าย”

วรรณ วาศวีวัฒน์ (2547 : 2) ได้ให้คำจำกัดความว่า “การบัญชีธุรกิจ หมายถึง การบัญชีการเงินซึ่งเป็นระบบบัญชีที่กิจการต่าง ๆ ต้องจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีคู่ที่ยอมรับกันโดยทั่วไป โดยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกบัญชี รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สินและทุน มาให้ผู้บริหารกิจการได้ใช้ในการพิจารณา การวางแผน ควบคุม และตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนั้นรายงานทางการเงินที่ถูกจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไปยังใช้เป็นรายงานเพื่อเสนอผลการดำเนินงานต่อกลุ่มบุคคลภายนอก เช่น กลุ่มผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ หน่วยงานของราชการ ตลอดจนผู้สนใจโดยทั่วไปในการดำเนินงานของกิจการด้วย”

ปณิธา สารวิจิตร และจรัสพล ชนพิทรกุล (2538 : 8) ได้ให้คำจำกัดความว่า “การบัญชี คือ ศิลปะอย่างหนึ่งที่แยกแยะ จัดบันทึก แยกประเภท รวบรวม เสนอ วิเคราะห์ และอธิบายการดำเนินงาน หรือเรื่องทางการเงินของการเคลื่อนไหวทางธุรกิจ”

จากคำจำกัดความดังกล่าวสรุปได้ว่า การบัญชี หมายถึง “กิจกรรมการรวบรวมแยกแยะ วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่ บันทึก และสรุปผลทางการเงิน เพื่อให้ทราบถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ”

3.3 วงจรการปฏิบัติบัญชีของธุรกิจ

นงเยาว์ กาญจนภูมิ (2547 : 4-9) วงจรบัญชีหรือวัฏจักรบัญชี (Accounting Cycle) หมายถึง งานบัญชีขั้นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชี มีขั้นตอน คือ

รายการค้า (Business Transactions) ได้แก่ เอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานในการบันทึกบัญชี ในทางปฏิบัติจริงการบันทึกบัญชีต้องอาศัยเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ในการบันทึกบัญชี เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าไฟฟ้าและใบกำกับภาษีที่ได้รับจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หมายถึงการจ่ายเงินค่าไฟฟ้า (ค่าใช้จ่าย) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องรวบรวมเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ให้ครบถ้วนก่อนการบันทึกบัญชี

การวิเคราะห์รายการค้า เมื่อมีรายการค้าเกิดขึ้น จะต้องวิเคราะห์รายการค้าว่ามีผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของอย่างไร กล่าวคือ ทำให้สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้นหรือลดลง จุดประสงค์ของการวิเคราะห์รายการค้า คือ ทำให้ทราบว่าต้องเดบิตและเครดิตบัญชีอะไร

การบันทึกรายการค้าในสมุดขั้นต้น เมื่อวิเคราะห์รายการค้าแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ บันทึกบัญชีในสมุดขั้นต้น ซึ่งสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับธุรกิจแต่ละประเภท โดยอาจเลือกใช้สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) เพียงเล่มเดียว หรือใช้สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journal)

การผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท เมื่อบันทึกรายการค้าในสมุดขั้นต้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภท ซึ่งอาจเลือกใช้แบบสมุดแยกประเภททั่วไป (General Ledger) เล่มเดียว หรือสมุดแยกประเภททั่วไปแบบคุมยอดและสมุดแยกประเภทย่อย (Subsidiary Ledget)

การจัดทำงบทดลอง เมื่อผ่านรายการไปบัญชีแยกประเภทแล้ว ในวันสิ้นงวดบัญชีต้องเก็บยอดคงเหลือ ของบัญชีแยกประเภททั่วไปแต่ละบัญชีมาจัดทำงบทดลอง (Trial Balance) เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี งบทดลองที่ควรจัดทำมี คือ งบทดลองก่อนปรับปรุงบัญชี งบทดลองหลังปรับปรุงบัญชี งบทดลองหลังปิดบัญชี

การจัดทำกระดาษทำการ ในกรณีที่กิจการมีบัญชีต่าง ๆ เป็นจำนวนมากและในวันสิ้นงวดบัญชี กิจการจำเป็นต้องจัดทำรายการปรับปรุงบัญชี รายการปิดบัญชี และจัดทำงบการเงิน การจัดทำงบการเงินจากยอดคงเหลือตามงบทดลองโดยตรงอาจไม่สะดวก กิจการจึงควรจัดทำกระดาษทำการ (Working Paper) เพื่อช่วยให้การจัดทำรายการปรับปรุงบัญชี รายการปิดบัญชีและจัดทำงบการเงิน

ให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ซึ่งรูปแบบของกระดาษทำการโดยทั่วไป ประกอบด้วย งบทดลอง 2 ช่อง รายการปรับปรุง 2 ช่อง งบทดลองหลังรายการปรับปรุง 2 ช่อง งบกำไรขาดทุน 2 ช่อง งบดุล 2 ช่อง

การปรับปรุงบัญชี รายการปรับปรุง (Adjusting Entries) หมายถึง รายการที่บันทึก ณ วันสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้บัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีนั้น ๆ ถูกต้อง การบันทึกรายการปรับปรุงบัญชีจะบันทึกในสมุดรายวันทั่วไป ก่อนทำการปิดบัญชีและทำงบการเงิน รายการที่ควรปรับปรุงบัญชีมี คือ รายได้ค้างรับ (Accrued Income) รายได้รับล่วงหน้า (Deferred Income) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses) ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expenses) ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) หนี้สงสัยจะสูญ (Allowance for Doubtful Debt) วัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป (Supplies Used)

การปิดบัญชี เมื่อกิจการได้บันทึกรายการปรับปรุงบัญชีต่าง ๆ แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการบันทึกการปิดบัญชี (Closing Entries) ดังนี้

1. การปิดบัญชีรายได้ ค่าใช้จ่าย และสินค้าคงเหลือต้นงวดบัญชีเข้าบัญชีกำไรขาดทุน และบันทึกสินค้าคงเหลือปลายงวด
2. การปิดบัญชีกำไรขาดทุนขึ้นอยู่กับรูปแบบของกิจการ กล่าวคือ
 - 2.1 กรณีเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ให้โอนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิไปยังบัญชีทุนของเจ้าของกิจการ
 - 2.2 กรณีเป็นห้างหุ้นส่วน ให้โอนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิไปยังบัญชีทุนของ ผู้เป็นหุ้นส่วน
 - 2.3 กรณีเป็นบริษัทจำกัด ให้โอนกำไรสุทธิไปยังบัญชีกำไรสะสม

การจัดทำงบการเงิน งบการเงิน (Financial Statement) เป็นผลงานขั้นสุดท้ายของกระบวนการจัดทำบัญชี งบการเงินที่กิจการโดยทั่วไปต้องจัดทำประกอบด้วย งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement) งบดุล (Balance Sheet) งบกำไรสะสม (Statement of Retained Earnings) เฉพาะกรณีที่กิจการดำเนินงานในรูปบริษัทจำกัด ควรจัดทำงบกำไรสะสมเพิ่มเติมด้วย

3.4 ความสำคัญของการทำบัญชี

สุมาลี เกตุรามฤทธิ์ (2548 : 106) การทำบัญชีที่ถูกต้อง ถือเป็นเครื่องมือสำคัญของกิจกรรมทางธุรกิจ เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลทางการเงิน โดยมีกิจกรรมพื้นฐานทางธุรกิจ 3 ประการ คือ กิจกรรมจัดหาเงิน (Financing activities) คือกิจกรรมการจัดหาเงินทุนของธุรกิจ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน การที่จะทราบถึงฐานะการเงินของธุรกิจได้ต้องใช้เวลาบัญชีจัดทำเพื่อจะได้ทราบข้อมูลทางการเงินต่อไป กิจกรรมการลงทุน (Investing activities) คือ กิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์เพื่อใช้ดำเนินงานของธุรกิจจำเป็นต้องพิจารณาจากข้อมูลทางการเงิน บัญชี กิจกรรมการดำเนินงาน (Operating activities) คือ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการขายสินค้าและบริการ ซึ่งหมายถึง การมีรายได้จากการดำเนินงานเพียงพอที่จะหักกับค่าใช้จ่าย ธุรกิจจะทราบข้อมูลดังกล่าวได้ต้องใช้เครื่องมือที่สำคัญคือ การบัญชี

นอกจากนี้การบัญชียังมีประโยชน์ต่อธุรกิจโดยทั่ว ๆ คือ เพื่อให้มีหลักฐานอ้างอิง ตรวจสอบ ควบคุมและป้องกันการผิดพลาดในการดำเนินงาน ช่วยให้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจวางแผน

ดำเนินงานและควบคุมกิจการ ช่วยให้ทราบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจ ช่วยให้ข้อมูลแก่ผู้ที่ให้กู้ยืม หรือการพิจารณาเครดิตของธุรกิจ ทำให้มีการจัดเก็บภาษีอย่างถูกต้องและเป็นธรรมแก่ธุรกิจ

3. การจัดการเรียนการสอน

บรรจง อภิตติกุล (2533 : 19-20) กล่าวว่า การสอนวิชาชีพชั้นนี้เป็นวิชาชีพเฉพาะอย่าง จำเป็นจะต้องอาศัยเทคนิค วิธีการ ตลอดจนศิลปะอย่างมากมาย รวมทั้งนำเอาหลักจิตวิทยาของการเรียนรู้มาประกอบด้วย ดังนี้

1. ระบุชื่อเรื่องและความมุ่งหมายของบทเรียน
 2. จูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจใคร่จะเรียนในบทเรียนนั้น ๆ
 3. คำนึงถึงผู้ที่เรียนในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล
 4. อธิบายความหมายของคำหรือข้อความใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่ทราบมาก่อน
 5. ยกตัวอย่างเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันอย่างง่าย ๆ ประกอบคำอธิบาย
 6. มีการโยงบทเรียนที่กำลังสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนอื่นหรืองานที่จะปฏิบัติ
 7. การใช้อุปกรณ์การสอนได้คล่องแคล่วและเป็นผลดี
 8. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกับครูอย่างจริงจัง
 9. รู้จักใช้คำถามได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา
 10. ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สอนและปรับทิศทางในการให้การแสดงความ
คิดเห็นของผู้เรียนได้ลงเอยด้วยดี
 11. เปลี่ยนระบบวิธีการสอนอยู่เสมอเพื่อให้การสอนได้ผล
 12. สรุปบทเรียนที่สอน
 13. กำหนดงานให้ผู้เรียนอย่างรัดกุม
 14. รักษาระดับความสนใจของผู้เรียนได้ตลอดเวลา
 15. เสียงที่ใช้ในการสอนจะต้องชัดเจน ชวนฟัง
 16. การใช้ภาษาหรือคำพูดให้สุภาพและเหมาะสม
 17. ลักษณะท่าทางและการทรงตัวดี
 18. มีความคิดริเริ่มหรือกระตือรือร้นในการสอน
 19. เอาใจใส่และช่วยเหลือผู้เรียนเสมอ
 20. การแต่งการสะอาด เรียบร้อย และสุภาพ
 21. รักษาระเบียบวินัยของชั้นเรียน
 22. รู้จักวิธีวัดผลจนได้ผลจริง ๆ
- สิ่งที่เกื้อก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีในทางวิชาชีพคือการลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนวิชาชีพจะต้องมีสติปัญญา มีความคิด อยากรู้ อยากเห็น มีความรับผิดชอบต่องานตัวเอง มีระเบียบวินัย มีความพร้อม มีความสนใจ กระตือรือร้นและตั้งใจที่จะเรียนรู้ในวิชาที่เรียนด้วยการลงมือปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

และในส่วนของผู้สอน จะต้องมีการวางแผนในการสอน เพื่อเรียกร้องให้เด็กสนใจ มีอุปกรณ์การสอนที่จะช่วยให้เด็กเกิดอาการสัมผัสเกี่ยวกับประสาท โดยเฉพาะสายตาได้เห็น ทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวา ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

วีรพันธ์ สิทธิพงศ์ (2544 : 11) กล่าวว่า เป้าหมายของการจัดอาชีวศึกษามีหลายประการ และหลายมุมมอง แต่โดยภาพรวมประเทศต่าง ๆ จะจัดอาชีวศึกษาเพื่อเป้าหมายโดยรวม คือ เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางให้กับระบบเศรษฐกิจ-อุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานให้กับระบบอุตสาหกรรมและการสร้างอาชีพให้กับพลเมืองของประเทศ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับเยาวชนที่จะได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาที่ตนเองมีความสนใจและมีความถนัด เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการถ่ายทอดความรู้และความชำนาญในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตสินค้า เพื่อพัฒนาและปรับปรุงจิตสำนึกของผู้จะเข้าสู่งานและผู้ปฏิบัติงานอยู่แล้ว ให้เข้าใจสภาพการเปลี่ยนแปลงของระบบงานและเทคโนโลยีที่พวกเขาจะต้องปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพงานและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลา เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เข้าสู่อาชีพที่จะต้องมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและอาจถึงขั้นเปลี่ยนงานใหม่หลายครั้งเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนไป

เป้าหมายการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ที่กำหนดโดยหน่วยงาน บุคคล และกลุ่มบุคคล ที่มีลักษณะสอดคล้องกับเป้าหมายที่รวบรวมเอาไว้ ศูนย์การอาชีวศึกษา (The Center for Vocational Education) ของอเมริกาได้ให้เป้าหมายกว้าง ๆ ของการอาชีวศึกษาเอาไว้ คือ เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักศึกษา เพื่อเป็นแรงจูงใจในการเสริมสร้างการเรียนรู้ทุกรูปแบบ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 : 18) กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้เรียนจะตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไร เมื่อไร และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้สอนต้องมองผู้เรียนว่าไม่ใช่เป็นผู้คอยรับข้อมูลจากผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้มาให้ ผู้เรียนจะต้องค้นหาตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร และสามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเองอย่างไร ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้แก่

1. ผู้สอนต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนที่แตกต่างกันและใช้เวลาไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

2. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

3. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ ผู้สอนมีหน้าที่วางแผนการเรียนการสอน ออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้

4. เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จภายใต้การแนะนำช่วยเหลือจากผู้สอน ผู้เรียนจะทำกิจกรรมเพิ่มเติมจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่ตนเองสนใจ

5. พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม กิจกรรมการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ คน และทุก ๆ ด้าน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามความต้องการ ความสนใจ และความพร้อม

6. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นโครงสร้างแบบเปิดมีความยืดหยุ่นหลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการ ทักษะการจัดการ และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งทักษะเหล่านี้จะหลอมรวมเป็นทักษะชีวิตของผู้เรียนต่อไป

7. ประเมินในขณะที่มีการเรียนการสอน เป็นการประเมินที่เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งเป็นการประเมินที่ทำไม่ได้ง่าย ถ้าผู้สอนไม่เข้าใจกระบวนการเรียนรู้สู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน การประเมินโดยใช้การทดสอบจะถูกปิดลง การประเมินตามสภาพจริงต้องให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่ ผู้สอนจะต้องแยกแยะได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำได้ และสิ่งที่เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ความยุติธรรมของการประเมินและเป็นการพัฒนาการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

นวลจิตต์ ชาวศิริพิงศ์ (2544 : 191) กล่าวว่า ลักษณะจุดประสงค์การสอนในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา จะกำหนดไว้ครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำงานระดับเกิดความคิดรวบยอดและหลักการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มิใช่รู้แต่เฉพาะตัวอย่างที่ผู้สอนแสดงให้ดูเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องเสริมด้วยจุดประสงค์ การฝึกทักษะการคิดลงในแผนการสอนด้วย

2. จุดประสงค์การสอนด้วยเจตพิสัย (Affective Domain) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรักในงานที่ทำ ฝึกอุปนิสัยและความคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับงานอาชีพ มีความใฝ่รู้และหมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. จุดประสงค์ทางด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) มุ่งเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องจักรต่าง ๆ เหมือนในโรงงานหรือสถานประกอบการจนเกิดความชำนาญถึงระดับสามารถใช้ข้อมูลจากผลการฝึก ตั้งเกณฑ์มาตรฐานในการทำงานและตรวจสอบผลของการทำงานด้วยตนเองได้

นอกจากจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาแล้ว เนื้อหาวิชา ครูผู้สอนสิ่งแวดล้อมในการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ก็ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน ทำให้เห็นภาพของลักษณะการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

1. เนื้อหาวิชา

นวลจิตต์ ชาวศิริพิงศ์ (2544 : 191) กล่าวว่า ลักษณะของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เนื้อหาสาระของเรื่องที่จะสอนทางอาชีวศึกษาจะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่อง 3 เรื่อง คือ

1) ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นหลักการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ 2) ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของการปฏิบัติงานเทคนิคเฉพาะที่จะทำให้ทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่จะเกิดจากการฝึกงาน มีผลป้อนกลับไปทำให้การทำงานได้ดี และพัฒนาเป็นลักษณะนิสัยถาวรของผู้เรียน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546 : 108-115) กล่าวว่า การออกแบบและการเลือกใช้หลักสูตร เป็นนวัตกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษา ปัจจุบันนักการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดการรังสรรค์องค์ความรู้ของผู้เรียน หรือ Constructivism ที่มุ่งใช้ผู้เรียนและสภาพบริบทของสังคมเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญ ดังนั้นการออกแบบหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด แนวคิดที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้

1. แนวคิดที่ยึดวิชาหรือสาขาวิชาเป็นหลักพัฒนา (Designs Focused on Disciplines and Subjects)
2. แนวคิดที่ยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก (Designs Focused on Social Activities and Problems)
3. แนวคิดที่ยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก (Designs Focused on Individual Needs and Interests)
4. แนวคิดที่ยึดสมรรถภาพของผู้เรียนเป็นหลัก (Designs Focused on Specific Competencies)
5. แนวคิดที่ยึดทักษะกระบวนการเป็นหลัก (Designs Focused on Process Skills)
6. แนวคิดที่เน้นการบูรณาการความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ (Designs Focused on an Integration of Knowledge and Process)

หลักสูตรปัจจุบันได้มีการจัดกลุ่มเนื้อหาวิชาเป็นมวลประสบการณ์การเรียนรู้ ออกแบบกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิต เพราะกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รักและสนใจการทำงาน รวมทั้งมีค่านิยมที่ดีงาม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับรูปแบบหลักสูตรสหวิทยาการหรือหลักสูตรบูรณาการที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก

หลักสูตรบูรณาการจะมีลักษณะแตกต่างไปจากหลักสูตรอื่น เพราะหลักสูตรบูรณาการ เป็นหลักสูตรที่รวมประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชา แล้วนำมาจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ใหม่ โดยบูรณาการเนื้อหาที่สอดคล้องสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ทำให้มีคุณค่าต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตจริงของผู้เรียนมากที่สุด

หลักสูตรบูรณาการมีข้อดีที่ยึดเอาประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นแกนสำคัญ จึงนำกลับมาเป็นนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้รูปแบบ

การบูรณาการเพื่อรวมประสบการณ์จากการเรียนหลาย ๆ สาขาวิชา มาจัดเข้าเป็นกลุ่ม เป็นหมวดหมู่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย มีความต่อเนื่องตามพัฒนาการของผู้เรียน และมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งจะเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อฝึกฝนนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่แสวงหา (Inquiring Mind) ใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบที่ตนสนใจ สามารถสำรวจตรวจสอบและแสดงพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของคนในสังคม โดยใช้ปัญหาสังคมเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ฝึกให้ผู้เรียนกล้าเผชิญหน้าปัญหาในชีวิตและสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. ครูผู้สอน

บรรจง อภิรติกุล (2533 : 18) ได้ให้ความหมาย งานครู คือ งานที่สอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยกระตุ้นให้เด็กมีความต้องการที่จะเรียน มีความชอบและศรัทธาในตัวผู้สอน เพราะครูจะพยายามสร้างปรัชญาต่าง ๆ ให้เด็กเกิดอุดมการณ์ เกิดความพยายามในอันที่จะได้นำความรู้เหล่านั้นไปประกอบสัมมาอาชีพต่อไป การที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักเรียนมีความเข้าใจได้ดี มิใช่รู้แต่เพียงเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้น หากยังต้องมีศิลปะการสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ดังนั้น ครูจึงต้องรู้จักวิธีสอน รู้จักจิตวิทยาเพื่อที่จะเข้าใจถึงจิตใจของเด็กว่า ขณะนั้นเขาพร้อมที่จะเรียนหรือไม่ มีปัญหาในการเรียนการสอนอย่างไร ซึ่งครูจะต้องเข้าใจปัญหาเป็นอย่างดี ในอันที่จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้ของเด็กที่เกิดจากการสอน

นวลจิตต์ ชาวศิริพิงศ์ (2544 : 193) กล่าวว่า ลักษณะบทบาทของผู้สอนอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอน บทบาทสำคัญของผู้สอนอาชีวศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทักษะปฏิบัติที่ต้องฝึกฝน ลักษณะนิสัยที่ต้องปลูกฝัง การวิเคราะห์งานที่ต้องการสอน นำมาเตรียมสื่อการสอน และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนอกจากบทบาทที่เป็นภารกิจของผู้สอนในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้แล้ว ผู้สอนอาชีวศึกษาจะต้องมีบทบาทในการแสดงตนเป็นแบบแผนและตัวอย่างที่ดี ดำรงตนในแนวทางที่ตรงตามที่ตั้งสอนศิษย์ และหมั่นฝึกฝนงานที่เป็นทักษะปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ

จัญญศรี มาดิลกโกวิท (2539 : 8) กล่าวว่า ครูผู้สอนวิชาชีพจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีลักษณะ คือ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการสอน มีความเชื่อในคุณค่าของการศึกษา มีความรอบรู้ในวิชาที่สอน มีวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับนักเรียน มีทักษะการสื่อสารที่ดี ควบคุมชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ครูต้องใฝ่หาความรู้ สื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และองค์กรอาชีพอยู่เสมอ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 8-9) บทบาทของครูที่กำลังเปลี่ยนแปลง ทำให้ครูต้องมีความสามารถและมีความรู้ใหม่ ๆ การวิจัยทางการเรียนการสอนเน้นหนักให้ครูมีความรู้อย่างลุ่มลึกในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความเข้าใจและมีความสามารถในการใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นไปอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านวัฒนธรรมและภาษาของนักเรียน โครงสร้างครอบครัวและอัตราส่วนของแรงงานสตรี ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจในระบบการศึกษา

เป็นผลให้บุคคลทั่วไปคาดหวังว่าครูต้องมีความรู้เรื่องพัฒนาการทางสังคมของเด็กและความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการ (OECD, 1990) คุณภาพของครู ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เรื่องขอบเขตและเนื้อหาของหลักสูตรที่มีอยู่ ทักษะวิธีการสอน รวมทั้งการได้มาและความสามารถในการใช้คลังความรู้ด้านกลยุทธ์การสอน เช่น เมื่อถามก็สามารถตอบได้ การไตร่ตรอง และความสามารถในการวิจารณ์ตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะของครูดีเด่น มีความเข้าใจคนอื่น และการยอมรับความมีศักดิ์ศรีของผู้อื่น มีความสามารถในการจัดการ เพราะบุคคลทั่วไปคาดหวังว่าครูต้องมีความรับผิดชอบด้านการบริหารทั้งภายในและนอกห้องเรียน

ในการพิจารณาคุณภาพครู ไม่ควรพิจารณามิติด้านคุณภาพครูแค่เพียงความสามารถในเชิงพฤติกรรมเท่านั้น แต่ควรพิจารณาอุปนิสัย และคุณภาพครูควรพิจารณาตามแนวคิดที่เป็นภาพรวมมากกว่าพฤติกรรมย่อย ๆ ซึ่งสามารถพัฒนาแยกเป็นอิสระจากกันได้ การบูรณาการมิติทุกมิติของคุณภาพครูถือเป็นลักษณะของครูดีเด่น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 :70-75) ในสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ครูควรนำแบบอย่างและปรัชญามาปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ ครูที่ดีจะแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เร็ว และครูควรยอมรับและควบคุมการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวด้วย ผู้เข้าร่วมสัมมนาครูในฝรั่งเศสชื่นชมครูที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้เป็นอันดับแรกคือ ความใจกว้าง ความคิดสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขันและเป็นคนมีความสมดุล (Altet, 1993 : 8) บุคลิกของครูที่มีคุณภาพที่กล่าวถึงเป็นอันดับที่ 2 คือ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับนักเรียน ระบบโลกภายนอก และให้เข้ากับผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นปัญหาตลอดมา อันดับที่ 3 คือความใจกว้าง (หน้า 11) ในทำนองเดียวกัน ครูผู้เชี่ยวชาญของประเทศอิตาลีได้ให้ข้อสังเกตว่า “ปัจจุบันประชาชนต่างคาดหวังว่า ครูจะสามารถประนีประนอมและเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งการกระทำเช่นนี้ไม่ใช่สิ่งง่ายเสมอไป (Macconi, 1993 : 34) ครูจำเป็นจะต้องมีความเชี่ยวชาญที่จะมองแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันยาวไกล โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปในหลายท้องที่ท่ามกลางแนวโน้มอื่น ๆ บางส่วนมาจากครอบครัวที่มั่งคั่ง เป็นครอบครัวที่มีทั้งพ่อและแม่ บางส่วนก็มาจากครอบครัวที่แตกแยก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 154-158)

ลักษณะของครูที่ดี คือ ต้องรู้จักนักเรียนของตนเองเป็นรายบุคคลมากยิ่งขึ้น เหตุการณ์ประการแรกคือ นักเรียนมีความหลากหลายและเพิ่มขึ้นในหลายท้องถิ่น ครูที่ดีต้องพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลบางอย่างเกิดจากการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นทางการ แต่ส่วนใหญ่เกิดจากการสนทนาอย่างเป็นกันเอง ครูที่ดีต้องมีการคิดไตร่ตรอง การไตร่ตรองขณะดำเนินงานนั้นสังเกตได้ยาก เพราะประกอบด้วยสิ่งที่ครูคิดในขณะที่ทำการสอน มีตัวบ่งชี้ว่าอะไรคือตัวกระตุ้นให้ครูกำลังคิดใคร่ครวญ ความไม่พอใจกับงานของตนเองเป็นตัวกระตุ้นที่ดีที่สุด ครูที่ดีจะไม่พอใจบางสิ่งบางอย่างเสมอ ครูเหล่านี้จึงแสวงหาความคิดใหม่ ๆ ตลอดเวลา เป้าหมายหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในปัจจุบันคือ เพื่อให้การคิดไตร่ตรองของครูพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ครูที่มีคุณภาพสูงหลายคนทำงานเป็นทีม โดยวางแผนและสอนด้วยกัน จากการศึกษาในหลายประเทศได้ข้อสรุปร่วมกันว่า ลักษณะเช่นนี้เป็นสิ่งสำคัญมากขึ้นทุกทีในฐานะที่เป็นบทบาทหนึ่งของครู ความต้องการให้ครูในยุคปัจจุบันทำงานเป็นทีม

เป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏออกมาจากผลสำรวจความคิดเห็นของครู ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาในฝรั่งเศสเป็นผู้จัดทำการสำรวจครั้งนี้ ครูผู้เข้าร่วมสัมมนาตอบคำถามเกี่ยวกับภาระใหม่ ๆ ของครู (Altet. n.d. : 20) คำถามคือ อะไรที่ทำให้คุณภาพของครูในระดับโรงเรียนเกิดขึ้น (หน้า 14) คำตอบที่ได้รับมากที่สุดคือ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การสร้างความก้าวหน้าวิชาชีพการสอน ครูที่มีคุณภาพสูงจะมีความรับผิดชอบและอุทิศตน เพื่อเผยแพร่ความรู้ในอาชีพการสอนที่นอกเหนือจากในห้องเรียนและในโรงเรียน บางครั้งครูที่ประสบผลสำเร็จด้านการสอนสูง จะมองความรับผิดชอบในวิชาชีพของตนได้กว้างกว่าระบบการศึกษา โดยครอบคลุมไปถึงสังคมที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง ซึ่งครูมีวิธีสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ ปัญหาและความขัดแย้งในสังคม

แสวงเตียน ทวีสิน (2545 : 28-29,36) กล่าวว่า “ความเข้าใจ” เป็นบ่อเกิดแห่งความรัก ความเมตตา และการให้อภัย ความเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบพื้นฐานของมนุษย์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งให้ความสำคัญกับความเจริญก้าวหน้าทางวัฒนธรรม, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารมากกว่าเรื่องของสังคมมนุษย์ และจริยธรรม เมื่อครูเป็นส่วนหนึ่งของสังคมย่อมได้รับอิทธิพลของกระแสความนิยมของสังคม ทำให้มองข้ามความสำคัญของ “ความเป็นมนุษย์” ไปโดยไม่ตั้งใจ ครูส่วนใหญ่มักจะมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน และมุ่งเน้นที่จะถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลมากที่สุด ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคลค่อนข้างมาก ดังนั้นการที่จะรับข้อมูลชนิดเดียวกันในเวลาเดียวกันให้ได้เท่าเทียมกันย่อมเป็นไปได้ยาก

ปัจจุบันพัฒนาการทางด้านวิชาการมีเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย บ่อยครั้งที่ครูผู้สอนมักจะเห็นความสำคัญของเนื้อหาวิชามากกว่าตัวผู้เรียน จนกระทั่งบางครั้งคิดว่าผู้เรียนคือหุ่นยนต์หรือคอมพิวเตอร์ที่สามารถรับข้อมูลทุกชนิดที่ครูผู้สอนป้อนเข้าไปได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้เรียนก็จะทำตัวเสมือนหุ่นยนต์จริง ๆ คือ เก็บข้อมูลอย่างเดียว ส่วนผู้ที่เก็บข้อมูลไม่ได้ก็จะประสบความผิดหวัง และล้มเหลวในชีวิต ดังที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยจำนวนมากมายในขณะนี้ จากสภาพดังกล่าวย่อมสะท้อนให้เห็นถึงข้อผิดพลาดของระบบการศึกษาไทย ซึ่งข้อผิดพลาดประการสำคัญคือ ผู้สอนขาดความรู้ในเรื่องจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องธรรมชาติของผู้เรียน เมื่อขาดความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียนแล้ว การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ย่อมไม่สามารถกระทำได้ การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูมีความเข้าใจพื้นฐานธรรมชาติของผู้เรียนในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่เหมาะสมปลูกฝังให้มีพัฒนาการในทุกด้าน ซึ่งเรื่องนี้นักจิตวิทยาทั้งทางตะวันตกและตะวันออกยอมรับว่ามนุษย์มีความแตกต่างระหว่างบุคคลในทุกด้าน ไม่มีใครที่จะเหมือนใคร ดังนั้นการจะทำความเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้ ควรเป็นหลักและวิธีการศึกษาอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจมนุษย์ด้วยกัน ทั้งนี้เพราะความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างกันจะทำให้มนุษย์อยู่ด้วยกันได้อย่างสันติสุข บางครั้งความคิดเห็นในบางเรื่องอาจจะขัดแย้งกัน แต่ถ้ามีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลแล้ว จะขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

พรณี ชูทัยเจนจิต (2545 : 2-5) กล่าวว่า การสอนเป็นศิลปะและวิทยาศาสตร์ หมายความว่า การสอนจะรวมถึงอารมณ์และค่านิยมของบุคคล เช่น สอนเพราะรักเด็ก หรือรักในวิชาที่สอน แต่การสอน

ไม่ใช่เป็นเพียงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์หรือความรักในตัวเด็กเท่านั้น ผู้สอนจะต้องรู้จักใช้เทคนิควิธีสอน มีใจรับฟังข้อมูลต่าง ๆ รู้จักใช้ระเบียบวิธีการซึ่งได้มาจากการทดลองไม่ใช่ความคิดเห็น ดังนั้น ครูจึงต้องมีความรู้ทางด้านจิตวิทยาการศึกษา ที่จะทำให้รู้ว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร และวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสอน

การศึกษาพยายามที่จะช่วยเหลือคนในการปรับตัวให้ดีที่สุด ส่วนจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่คำนึงเกี่ยวกับการปรับตัว หน้าที่สำคัญประการแรกของจิตวิทยาการศึกษา คือ การจัดการเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นครูซึ่งมีหลักทางจิตวิทยาดี ย่อมจะสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ การที่ครูเข้าใจเกี่ยวกับหลักทางจิตวิทยาและสามารถนำไปใช้ได้ จะเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

3. สภาพแวดล้อมในการเรียน

อาร์มสตรอง โชมัส (2543 : 83-86) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนตามทฤษฎีพุทปัญญา ปัญญาแต่ละด้านต้องการสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมจะทำให้การเรียนรู้มีความยากลำบากหรือบั่นทอนการเรียน ลักษณะสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนที่เหมาะสมกับปัญญาแต่ละด้าน ถ้าสิ่งแวดล้อมในการเรียนเป็นไปในทางลบ แม้นักเรียนจะมาโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น มีความสามารถและตั้งใจ การเรียนรู้ของนักเรียนก็จะด้อยลง แต่ถ้าสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเป็นทางบวก แม้นักเรียนที่มาเรียนมีปัญหาทางวิชาการ ทางอารมณ์ก็จะมีโอกาสเรียนรู้ได้มาก

ประดิษฐ์ อุปรมัย (2543 : 117-131) กล่าวว่า รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย เป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพของครูที่อาจมีผลต่อการดึงดูดใจของนักเรียน มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน บุคลิกภาพของครูที่มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างเห็นได้ชัด คือ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การแสดงบทบาทในฐานะเป็นผู้นำของครู ทศนคติและความคาดหวังของครู ปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน ก็มีผลต่อบรรยากาศในชั้นเรียน นอกจากบรรยากาศในชั้นเรียนที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้แล้ว การจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เหมาะสมกับบทเรียนและกิจกรรมที่ครูใช้สอน ก็เป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยหรือช่วยสร้างเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น

4. วิธีสอนและกิจกรรมการสอน

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2543 : 40) กล่าวว่า กระบวนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องยึดหลักการสอน ดังนี้

1. มีกิจกรรมที่หลากหลาย ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ การสอนต้องตอบสนองวิธีการทำงานของสมอง (Whole Brain Approach) ที่แตกต่างกัน ลักษณะของจิตวิทยาที่ต่างกัน
2. การสอนที่เน้นการเรียนรู้ทักษะการคิดระดับสูง เช่น การคิดอย่างมีการวิเคราะห์โดยใช้หลักเหตุผล ตรรกะ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างอภิปัญญา ฯลฯ
3. การสอนแบบบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนควรมีสติในการกำหนดทิศทางการเรียนรู้ เสนอสิ่งที่อยากเรียนรู้

5. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมทั้งสังคม และสังคม/ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6. การพัฒนาหลักสูตร การวางแผน การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกัน

7. เน้นการสอนทั้งรูปแบบเรียนรู้โดยใต้จิตสำนึก (Subconscious) และจิตสำนึก (Conscious)

8. เวลาในการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นเวลาที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือทำกิจกรรม
 ครอบคลุมบทบาทการควบคุมและใช้เวลาทำกับดูแลและสั่งสอน

9. การสอนไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

เป็รื่อง กิจรัตน์ภร (2545 : 43) ได้ให้ความหมาย การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ อาชีวศึกษา หมายถึง การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และบรรยากาศโดยรวมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ตนเอง ต่อกลุ่ม ต่อผู้สอนและต่อการเรียนรู้ของตนในทางที่ดี การจัดโครงสร้างของชั้นเรียน การจัดวัสดุอุปกรณ์ เหมาะสมกับผู้เรียน เหมาะสมกับการเรียนรู้ และเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนและการทำงาน รวมทั้ง การจัดองค์ประกอบของสถานที่และบุคคลในลักษณะที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เชิงร่วมมือ และแลกเปลี่ยน ความรู้และประสบการณ์กับผู้เรียน และเพื่อน ๆ ได้อย่างเหมาะสม

บรรจง อภิรติกุล (2533 : 19-29) ได้ให้ความหมาย วิธีการสอนวิชาชีพ หมายถึง แบบหรือ วิธีการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ของครู เพื่อให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพ และมีเจตคติ ที่ถูกต้องต่อวิชาชีพตามลำดับขั้นในเรื่องที่ครูจะสอน ซึ่งวิธีการถ่ายทอดความรู้นี้มีหลายแบบ หลายวิธี ด้วยกัน ซึ่งครูจะต้องใช้ให้เหมาะสมกับวัย โอกาสและสิ่งแวดล้อมตามสถานการณ์นั้น ๆ

การสอนวิชาชีพเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่งที่จะต้องอาศัยวิธีการสอนที่ถูกต้องจึงจะได้ผล ดังนั้น ผู้ที่จะเป็นครูจึงจำเป็นต้องเรียนวิชาครูหรือวิชาการศึกษาเป็นพื้นฐานนั่นเอง เพราะเวลาทำการสอน จริง ๆ จะได้นำเอาหลักการต่าง ๆ ไปใช้ได้ถูกวิธี จิตวิทยาการศึกษาเป็นอีกวิชาหนึ่งในกระบวนการของ วิชาการศึกษาที่ครูทุกคนควรจะต้องทราบเอาไว้ หลักเกณฑ์ของการเรียนรู้ในจิตวิทยาการศึกษานั้นจะ ช่วยให้ครูวิชาชีพได้สอนวิชาชีพได้สะดวกขึ้น กล่าวคือ ทำให้สอนเก่ง เมื่อครูสอนเก่ง สอนได้ดี นักเรียน ก็จะเรียนได้เก่ง รวมไปถึงปัญหาเกี่ยวกับการปกครองก็จะหมดไป อันเนื่องมาจากการสอนดีของครู ครูจึงมีหน้าที่จูงใจให้คำแนะนำ ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีหลักในการสอน ไม่ใช่สอนไปตามอารมณ์ หรือ ตอนแต่เพียงให้จบหลักสูตร โดยไม่คำนึงว่าเด็กจะเกิดความเข้าใจหรือเกิดความรู้ความสามารถในวิชาที่ สอนหรือไม่

กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพจะต้องเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ครูควรสอนโดยอธิบาย เนื้อหาเรื่องที่สอนให้เข้าใจ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ใช้เวลาในการสอนเรื่องหนึ่ง ๆ พอสมควร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามปัญหา แบบฝึกหัดหรือโจทย์ที่ทำ ครูควรมีสมุดจดบันทึกสำหรับแนวคิด วิธีการสอน และกิจกรรมการสอนวิชาชีพ เน้นการฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะและความชำนาญมาก ๆ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ โครงสร้างหลักสูตรควรให้ผู้เรียนได้ออกไปฝึกงานในกิจการธุรกิจต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจระบบงาน พัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานตามสภาพและสถานการณ์จริง

นวลจิตต์ ชาวศิริพิพงษ์ (2544 : 191-192) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนอาชีวศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีเมื่อจัดแล้วต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตาม จุดประสงค์ของการสอน ผู้สอนต้องออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์ การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเกิดผลในการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาอย่างได้ผล ลักษณะของการจัด กิจกรรม การเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความคิดรวบยอดและหลักการ ผู้สอน จึงต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่าง ๆ ช่วยสร้างการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำผลการเรียนรู้ ไปใช้ทำความเข้าใจการทำงานภาคปฏิบัติ ซึ่งต้องจัดให้มีความสอดคล้องกับการทำงานในสถาน ประกอบการ ดังนั้น จึงต้องมีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน สำหรับเนื้อหาที่เป็นทฤษฎีและที่โรง ฝึกงานหรือสถานประกอบการ สำหรับเนื้อหาที่เป็นปฏิบัติสำหรับการปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้ด้านเจตพิสัย จะมีการสอดแทรกไว้ในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ โดยเฉพาะภาคปฏิบัติที่จัดไว้ จะต้องมุ่งเน้นการฝึกอบรมให้เกิดลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานและส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ในการ จัดหลักสูตรและการเรียนการสอนอาชีวศึกษา กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้น ให้ผู้เรียน เข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะของโครงการและชมรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น โครงการแข่งขันทักษะ ตอบปัญหาวิชาการ ฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ กิจกรรมให้บริการและบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ถือเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องจัด ให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาด้วย

ทิศนา ขมมณี (2545 : 120-122) กล่าวว่า เมื่อมีการประกาศว่า ครูจะต้องปฏิรูปการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำว่า “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” หมายถึง การให้ ผู้เรียนเป็นจุดสนใจ หรือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด หรือเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงให้มากที่สุดในการบวนการ เรียนการสอน ซึ่งจะมองเห็นเป็นรูปธรรมได้จากบทบาทการแสดงออกของผู้เรียนในกิจกรรมหรือ กระบวนการเรียนรู้ ถ้าครูมีบทบาทมากในการบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนมีบทบาทน้อยกว่า ก็ถือ ว่าครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มาก ผู้สอนมีบทบาทน้อยกว่า ก็แสดงว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนนั้น “บทบาทในการ เรียนรู้” หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ เรียนรู้กันอย่างตื่นตัว กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น ให้ความสนใจ ใส่ใจ ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างจริงจัง มีการตื่นตัวทั้งด้านร่างกาย ความคิด (สติปัญญา) ความรู้สึก (อารมณ์) และปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น (สังคม) หากผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างตื่นตัวในกิจกรรมและกระบวนการ เรียนรู้มากเท่าไร ก็แสดงว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้นเท่านั้น

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหว ใช้ความคิด ลงมือทำ ย้ำความรู้สึก และฝึกสัมพันธ์ กิจกรรมดังกล่าวจะ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว (active) อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีตามมา ลักษณะดังกล่าวจะเป็น คุณสมบัติที่สำคัญ (critical attributes) ของการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยทั่วไป

รุ่ง แก้วแดง (2540 : 90-117) กล่าวว่า การจัดการศึกษาประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 กระบวนการ คือ กระบวนการเรียนรู้กับกระบวนการสอน ซึ่งกระบวนการสอนต้องเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สภาพการเรียนการสอนที่ควรปรับเปลี่ยนไปจากอดีต คือ ที่ผ่านมาโรงเรียนมีการสอนมากกว่าการเรียน ครูมีบทบาทในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่าผู้เรียน ดังนั้นจึงควรมีการปฏิวัติระบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนสภาพจากห้องสอนเป็นห้องเรียนและโรงเรียนเป็นโรงเรียน ที่ผ่านมา โรงเรียนส่วนใหญ่ยังจัดกิจกรรมการสอนโดยไม่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่กลับยึดตัวครู หลักสูตร เนื้อหาวิชา สื่อ และการวัดผลเป็นหลัก การมุ่งเน้นเนื้อหาทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาสมอง ไม่ได้ใช้ความคิด และไม่ได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการคิดและการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ครูจึงควรปฏิวัติกระบวนการเรียนรู้โดยเปลี่ยนบทบาทของตนจากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่ผ่านมาการเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนแบบแยกส่วน แยกเป็นรายวิชา ขาดการเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันและการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนการสอนจึงควรมีลักษณะที่บูรณาการมากขึ้น เปลี่ยนจากการเรียนรายวิชาเป็นการเรียนแบบองค์รวม เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนได้มากขึ้น ที่ผ่านมา การเรียนรู้สร้างความเครียดและความทุกข์ให้แก่เด็ก ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความใฝ่รู้ ดังนั้นจึงควรมีการปฏิวัติกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตามความสนใจมากขึ้น มีความสุข สนุกกับการศึกษาเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ที่ผ่านมา ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้รับความรู้จากครู ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงขาดความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะขาดการเรียนรู้กระบวนการในการแสวงหาความรู้ ดังนั้นครูจึงควรฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

รุ่ง แก้วแดง (2540 : 146) กล่าวว่า ครูที่สอนในยุคปัจจุบันจะมีภาพลักษณ์เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างหน้ามือเป็นหลังมือ ครูจะมีบทบาทเป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” (facilitator) ผู้ให้คำแนะนำและเสริมพลังแก่นักเรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเรียกครูแบบนี้ว่าเป็น “ครูพันธุ์ใหม่” เพราะเป็นคำบ่งบอกถึงความเปลี่ยนแปลงของครูแบบพลิกโฉม

5. การวัดผลและประเมินผล

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2543 : 40-41) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษารูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของการเรียนรู้นั้น ต้องเริ่มตั้งแต่การรู้จักตัวตนที่แท้จริงของผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา กาย อารมณ์ และสังคม ดังนั้น การประเมินผลจึงต้องมีหลากหลายรูปแบบ และเน้นการประเมินพัฒนาการและกระบวนการประเมินผลต่อเนื่อง มิใช่ทดสอบเพื่อประเมินว่ามีความรู้ความจำผ่านเกณฑ์หรือไม่

การวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การสะท้อนศักยภาพและตัวตนที่แท้จริงของผู้เรียนทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนจุดเด่นจุดด้อยของผู้เรียน
2. พัฒนาการที่ต่อเนื่องของผู้เรียน
3. การวัดและประเมินผลที่มีขั้นตอนและมีระบบ
4. กระบวนการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย
5. กระบวนการวัดและประเมินผลที่มีข้อมูลจากผลงาน ผลการเรียนรู้ พัฒนาการทางการเรียนรู้ พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียน

ประวิทย์ บึงสว่าง (2543 : 87) กล่าวว่า ควรประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมประเมินความก้าวหน้าของตนเอง ประเมินการทำงานกลุ่ม และประเมินทักษะในการปฏิบัติปฏิบัติการทดลองโดยใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริงทั้งที่เป็นกระบวนการและผลงานของผู้เรียน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546 : 221-222) กล่าวว่า หลักและวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนเป็นรายบุคคลนั้น ให้ยึดหลักสำคัญ 4 ประการ สำหรับใช้ในการวางแผนการสอนแต่ละแผนการเรียนรู้หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง คือ

1. ต้องใช้เครื่องมือหลากหลายในการวัด เครื่องมือที่ใช้วัดต้องครอบคลุมแผนหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น เช่น การใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบวัดคุณลักษณะ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจผลงาน แบบประเมินทักษะกระบวนการ แบบประเมินการฝึกทักษะการพูด การเขียน การอ่าน การฟัง และแบบทดสอบ เป็นต้น

2. ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลการวัดผล ข้อมูลการวัดผลนี้ ต้องเก็บรวบรวมจากผู้วัดผลและประเมินผลหลายแหล่ง เช่น จากผู้สอน จากเพื่อนในชั้นเรียน จากเพื่อนร่วมกลุ่มทำงาน จากผู้ปกครอง จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์และจากการสะท้อนผลของตัวผู้เรียนเอง

3. ต้องวัดผลให้ครบทุกด้าน ตามหลักการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญาและการเรียนรู้อย่างสมดุลและมีความสุข ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข คือ

3.1 วัดความสามารถของผู้เรียน ในด้านความรู้ ความคิด ทักษะต่าง ๆ กระบวนการทำงานและระดับคุณภาพของผลงาน ควรวัดความรู้ที่เป็นองค์ความรู้และความคิดระดับสูง สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนแต่ละคน เช่น การใช้แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ผลงานต่าง ๆ เป็นต้น

3.2 วัดความดีหรือความประพฤติของผู้เรียน ในด้านลักษณะนิสัย ด้านสังคม เช่น ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ มารยาทในกลุ่มหรือในชั้นเรียน ลักษณะนิสัยส่วนตัว เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความอดทน ความมีวินัย ความประหยัด และด้านเจตคติ ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ทศนคติต่อการเรียน การปฏิบัติกิจกรรม การทำงานร่วมกัน และลักษณะนิสัยที่ผู้เรียนแสดงออกอย่างต่อเนื่องถาวร

โดยครู ตัวผู้เรียน เพื่อน และผู้ปกครองร่วมกันประเมินจากแบบสัมภาษณ์ การสอบถาม แบบสังเกต พฤติกรรม เป็นต้น

3.3 วัดความสุขของผู้เรียน ในด้านพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เช่น ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความร่าเริงแจ่มใส ความกระตือรือร้นในการทำงานตามที่มอบหมาย เป็นต้น โดยใช้แบบสำรวจรายการ การสำรวจความมั่นใจ การสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.4 ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยให้ผู้เรียนจัดทำแฟ้มสะสมผลงานสำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการประเมินครั้งสุดท้าย (Summative Evaluation) ซึ่งอาจเป็นทั้งแฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล แฟ้มสะสมผลงานรายกลุ่ม แฟ้มพัฒนางาน และรายงานความก้าวหน้าทางการเรียน เป็นต้น

สุวิมล ว่องวานิช (2546 : 11-14) กล่าวว่า การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของสาระการเรียนรู้และพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะและคุณธรรมของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนสามารถทำการประเมินได้ตลอดเวลาทั้งก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน โดยการประเมินลักษณะผสมผสาน สอดแทรกอยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถประเมินผู้เรียนทั้งเดี่ยวและกลุ่ม อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยบุคคลหลายฝ่าย ทั้งตัวผู้เรียนเอง เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน

การประเมินการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับรายวิชา ผู้สอนควรประเมินครอบคลุม สาระและพัฒนาการของการเรียนรู้ ดังเช่น

1. ประเมินสาระการเรียนรู้ จะประเมินระดับความรู้และทักษะขั้นสุดท้าย เช่น ความรู้พื้นฐานของวิชา ทักษะการปฏิบัติที่สำคัญของวิชา ทักษะการคิดและกระบวนการแสวงหาความรู้ของวิชานั้น ๆ
2. ประเมินพัฒนาการของการเรียนรู้ จะประเมินความก้าวหน้าของความรู้และทักษะ เช่น พัฒนาการของความรู้พื้นฐาน ทักษะการปฏิบัติ ทักษะการคิดและกระบวนการแสวงหาความรู้

กระบวนการวัดและประเมินผลควรสอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบการประเมินที่สามารถนำมาใช้ได้ เช่น การประเมินตามสภาพจริง การประเมินภาคปฏิบัติการใช้แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ การประเมินโดยใช้ศูนย์การประเมิน เป็นต้น

ชาญ สวัสดิ์สาส์ (2544 : 3-4) ได้ให้ความหมาย การวัดผล คือ “กระบวนการในการกำหนดค่าตัวเลขให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ใด ๆ อย่างมีกฎเกณฑ์ตามระบบมาตรวัด” ตัวอย่างเช่น ใช้ไม้บรรทัด วัดขนาดของโต๊ะ เพื่อต้องการทราบว่าโต๊ะมีขนาดกว้าง ยาว และสูงกี่ฟุต หรือ ทดสอบความรู้ก่อน-หลัง ฝึกอบรม เพื่อให้ทราบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตอบแบบทดสอบถูกต้องมากกว่าครั้งแรกกี่ข้อ

การประเมินผล คือ “กระบวนการที่ใช้ดุลพินิจ (Judgement) และ/หรือ ค่านิยม (Value) ในการพิจารณาตัดสินคุณค่า ความเหมาะสม ความคุ้มค่า หรือ สมฤทธิ์ผลของเหตุการณ์ โครงการ หรือสิ่งอื่นใด หลังจากการเปรียบเทียบผลที่วัดได้โดยวิธีการใด ๆ ก็ตาม กับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้” ตัวอย่างเช่น หลังจากใช้ไม้บรรทัดวัดโต๊ะตัวนั้นแล้ว ปรากฏว่ามีขนาด 3x5x4 ฟุต พิจารณาแล้วเห็นว่าโต๊ะตัวนี้ “เล็ก/ใหญ่เกินไป” สำหรับห้องนี้ หรือ หลังทดสอบความรู้ก่อน-หลังการฝึกอบรมแล้ว ผู้เข้ารับการอบรมตอบแบบทดสอบถูกต้อง มากกว่าครั้งแรกไม่น้อยกว่า 5 ข้อ สรุปผล”น่าพอใจ”

จากความหมายของ “การวัดผล” และ “ประเมินผล” ข้างต้น จะเห็นได้ว่าทั้ง 2 คำ มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน หากเขียนในรูปสมการ จะได้ดังนี้

$$\text{การประเมินผล} = \text{การวัดผล} + \text{ดุลพินิจ/ค่านิยม}$$

นวลจิตต์ เชาวกิริติพงศ์ (2544 : 192-193) ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอน คือการตรวจสอบผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์การสอนที่ตั้งไว้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยใช้แบบทดสอบวัดได้ แต่การเรียนรู้เจตพิสัยและทักษะพิสัยต้องใช้การสังเกต พฤติกรรมของผู้เรียน การสังเกตที่ดีจะต้องมีเป้าหมายและแบบแผน ผู้สอนต้องรู้ว่าจะสังเกตอะไรและ พฤติกรรมที่สังเกตได้นั้นมีความหมายอย่างไร

เครื่องมือสำคัญที่ผู้สอนจะต้องใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษา คือ แบบทดสอบและแบบแผนที่ใช้เป็นหลักในการสังเกต เรียกว่า แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของ ผู้เรียน มีลักษณะเป็นรูปรีด (Rubric) โดยผู้สอนจะตั้งประเด็นไว้ก่อนล่วงหน้าว่าในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ด้านเจตพิสัยของผู้เรียน ผู้สอนจะวัดในเรื่องใดบ้าง เช่น จะวัดว่าผู้เรียนมีความรับผิดชอบใน การทำงานชิ้นนั้นหรือไม่ ผู้สอนจะต้องระบุลักษณะพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความรับผิดชอบในการทำงานไว้ หลาย ๆ ระดับ แล้วกำกับคะแนนของพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ โดยอาศัยหลักการที่ควรจะเป็นและ ประสิทธิภาพที่ผู้สอนได้พบเห็นจากการทำงาน พฤติกรรมที่คาดหวังดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจน และ สังเกตได้จริง จนทำให้ผู้สอนทุก ๆ คนสังเกตและประเมินได้ตรงกัน เช่นเดียวกับการตรวจสอบผล การเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ผู้สอนจะกำหนดลักษณะของการทำงานและคุณภาพของงานที่ผู้เรียนควร ปฏิบัติได้ แล้วกำหนดเป็นพฤติกรรมการทำงานที่สังเกตได้ในระดับต่าง ๆ แต่ละระดับมีการกำหนด คะแนนไว้เช่นกัน วิธีการดังกล่าวนี้เป็นลักษณะของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ที่ผู้สอนจะสามารถบอกผลรวมการตัดสินใจการทำงาน และให้ข้อมูลป้อนกลับกับผู้เรียนได้ว่าเขามีความ บกพร่องต้องปรับปรุงแก้ไขการทำงานหรือลักษณะพิสัยใด ๆ บ้าง

เตือนใจ เกตุษา (2545 : 364-366) กล่าวว่า เมื่อการสอนของครูเสร็จสิ้นลงไปแล้ว สิ่งที่คุณ จะต้องทำต่อไปคือ “การทดสอบ” เพราะการทดสอบจะนำไปสู่การประเมินค่าการเรียนการสอน เราจะนำ คะแนนที่ได้จากการทดสอบไปตีค่าผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาว่าทั้งครูและนักเรียนต่างได้รับผลจากการ เรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ได้ผลสมกับที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ ดังนั้นผลที่ ได้จากการทดสอบจะช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น และในขณะเดียวกันนักเรียนก็จะทราบว่าตนมี ความสามารถเพียงใด เติบโตโดยตรงไหน และควรปรับปรุงตนเองในด้านใด

การวัดผลการเรียนเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อตรวจสอบดูว่าหลังจากที่ นักเรียนได้เรียนไปแล้ว เขามีผลสัมฤทธิ์ในสิ่งที่เรียนไปแล้วมากน้อยเพียงใด ซึ่งการรวบรวมข้อมูลนี้ จำเป็นต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ ชนิดมาช่วย เช่น แบบทดสอบ แบบจัดอันดับคุณภาพ แบบสำรวจ รายการ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบบันทึก การวัดผลการเรียนควรวัดให้ครอบคลุมสมรรถภาพของ ผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านเจตพิสัย ด้านทักษะพิสัย

การประเมินผลการเรียน หมายถึง การนำผลจากการวัดหลาย ๆ ด้านมารวมกัน แล้วลงสรุป ตีราคาคุณภาพของนักเรียนว่า นักเรียนคนนั้นมีความสามารถดี-เลวปานใด ควรให้ระดับคะแนนเท่าไร

สอบได้หรือสอบตก การประเมินผลควรทำเป็น 3 ขั้นตอน คือ การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน

4. ทฤษฎีและความหมายเกี่ยวกับความต้องการ

สมพร สุทัศน์ีย์ (2548 : 49-56) กล่าวว่า มนุษย์ที่เกิดมามีความคล้ายคลึงโดยส่วนรวม เช่น ทุกคนมีความต้องการพื้นฐาน ทุกคนมีอารมณ์ความรู้สึก มีความคิดหรือสติปัญญา การรับรู้ ความเชื่อ และมีทัศนคติ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ นักจิตวิทยาหลายท่านแสดงทัศนะเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ เช่น มาสโลว์ เอริชเบอร์ก ลัมคินส์ และคนอื่น ๆ ซึ่งจะแยกแต่ละทฤษฎี ดังนี้

1.1 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มาสโลว์ได้ตั้งสมมติฐานในเรื่องความต้องการไว้ คือ 1) มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด 2) ความต้องการของมนุษย์จะเรียงลำดับขึ้นจากต่ำไปหาสูง เมื่อความต้องการขั้นต่ำกว่าได้รับการสนอง ความต้องการขั้นสูงจะเป็นแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมต่อไป 3) ความต้องการขั้นที่ได้รับการสนองแล้ว จะไม่เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่อไป ดังนั้นความต้องการที่มีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรม คือความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง

มาสโลว์ (Maslow. 1954 : 68) ได้แบ่งความต้องการออกเป็น 5 ชั้น เรียงจากลำดับที่สำคัญที่สุดไปหาลำดับที่มีความสำคัญอันด้อยลงไป และมนุษย์จำเป็นต้องสนองความต้องการชั้นแรก ๆ ก่อนจึงสนองความต้องการชั้นสูงต่อไป ความต้องการดังกล่าวมีดังนี้

1.1.1 ความต้องการด้านสรีระ เป็นความต้องการอันดับแรกในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ฯลฯ หรือที่เรียกว่าปัจจัยสี่นั่นเอง เมื่อมนุษย์ได้รับการสนองความต้องการขั้นนี้เพียงพอแล้วมนุษย์จะพัฒนาความต้องการในขั้นสูงต่อไป

1.1.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย เมื่อมนุษย์ได้รับการสนองความต้องการทางสรีระแล้ว มนุษย์ก็อยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัย สิ่งที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้ก็คือการที่มนุษย์ชอบอยู่อย่างสงบ มีระเบียบวินัย ไม่รุกรานผู้อื่น เช่น ความมั่นคงปลอดภัยในครอบครัว ความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ การมีหลักประกันชีวิต

1.1.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ นับได้ว่าเป็นความต้องการทางสังคม ความต้องการขั้นนี้ได้แก่ ความต้องการมีเพื่อนสนิท ต้องการการยอมรับจากกลุ่ม ต้องการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ต้องการรักคนอื่น และต้องการได้รับความรักจากคนอื่น ต้องการรู้สึกรักว่าสังคมเป็นของตน ฯลฯ

1.1.4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงและความภาคภูมิใจ ลักษณะที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้คือ ต้องการคำชมเชยและยกย่องจากผู้อื่น ต้องการยอมรับความคิดเห็นหรือข้อเสนอ ต้องการเกียรติยศชื่อเสียงจากสังคม ต้องการได้รับการปฏิบัติจากผู้อื่นอย่างสุภาพนุ่มนวล ต้องการการเคารพนับถือจากผู้อื่นและสังคม ต้องการความชื่นชมจากผู้อื่น ต้องการความมั่นใจในตนเอง

1.1.5 ความต้องการตระหนักในตน หมายถึง ต้องการรู้จักตนเอง ต้องการยอมรับตนเอง ต้องการแก้ไขตนเอง ต้องการอิสระเฉพาะตน ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ต้องการค้นพบความจริง ต้องการทำในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด ต้องการเป็นตัวของตัวเองและประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเอง

มาสโลว์ ถือว่าความต้องการขั้นที่ 5 เป็นขั้นสูงสุดของมนุษย์ที่ยากที่จะไปถึง เพราะจะมีอุปสรรคต่าง ๆ มาขัดขวางอยู่เสมอ เช่น บางคนต้องดิ้นรนเพื่อสนองความต้องการขั้นแรกอย่างไม่มีที่สิ้นสุดเพราะความยากจน บางคนก็ได้รับความสะเทือนสลายจนเกินไป มีเกียรติยศจนหลงตนเอง หลงอำนาจเกินไปจึงไม่อาจหันมาดูความบกพร่องของตนเอง และไม่อาจพัฒนามาถึงขั้นนี้ได้

1.2 ทฤษฎีความต้องการของลัมคินส์ (Lumkins) ลัมคินส์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ประเภท คือ ความต้องการอยากรู้อยากเห็น (Need to Know and Understand) ความต้องการมีศักดิ์ศรีในตน (Esteem need) ความต้องการการยอมรับจากสังคม (Social need) ความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่รอด (Survival need) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-fulfilment need)

จะเห็นได้ว่า ความต้องการในทัศนะของมาสโลว์และลัมคินส์ มีความสอดคล้องกันตรงที่ “มนุษย์ต้องการการมีชีวิตรอด” ต้องการการยอมรับจากสังคม

1.3 ทฤษฎีความต้องการของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Two Factors) จากการวิจัยถึงปัจจัยที่ทำให้คนชอบและไม่ชอบทำงาน ทำให้เฮิร์ซเบิร์กสรุปว่า ความพอใจในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานนั้นแตกต่างกัน คือ ความพอใจในการทำงานทำให้บุคคลไม่คิดจะลาออกจากงาน แต่แรงจูงใจในการทำงานทำให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความพอใจในการทำงานและแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยกระตุ้น และปัจจัยค้ำจุน (Herzberg, 1966 ; อ้างอิงจาก อรุณ รักธรรม. 2517 : 72)

1.3.1 ปัจจัยกระตุ้น คือ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีหลายประการ เช่น ความสำเร็จของงาน ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบของงาน ความก้าวหน้าของงาน การได้รับยกย่อง และสภาพการณ์ เป็นต้น

1.3.2 ปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยค้ำจุนที่ทำให้คนไม่เบื่องาน ได้แก่ นโยบายและการบริหารขององค์กร สภาพการทำงาน การควบคุมดูแล ความมั่นคงในการทำงาน ความมั่นคงในชีวิตส่วนตัว ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน สถานการณ์ทางสังคม เป็นต้น

1.4 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามทัศนะของเมอร์เรย์ (Murray) เมอร์เรย์ได้เสนอความต้องการไว้ 28 อย่าง คือ ความต้องการแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ความต้องการอนุรักษ์สิ่งต่าง ๆ ความต้องการเป็นระเบียบ ความต้องการประหยัดและเก็บรักษา ความต้องการสิ่งใหม่ ๆ ความต้องการเด่นเหนือผู้อื่น ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการเป็นที่ยอมรับ ความต้องการโอ้อวด ความต้องการรักษาชื่อเสียง ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว ความต้องการที่จะปกป้องตนเองให้พ้นอันตราย ความต้องการเอาชนะความพ่ายแพ้ ความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความต้องการยอมตามผู้ที่เหนือกว่า ความต้องการเลียนแบบผู้อื่น ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการแตกต่างจากผู้อื่น ความต้องการที่จะทำร้ายผู้อื่น ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการรับ

โทษ ความต้องการหลีกเลี่ยงผู้อื่น ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือ ความต้องการเล่นสนุกสนาน ความต้องการรู้เห็น ความต้องการอธิบายบรรยายให้ผู้อื่นทราบ ความต้องการให้ผู้อื่นอธิบายให้ทราบ

ความต้องการของมนุษย์ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นความต้องการของคนธรรมดาทั่ว ๆ ไป ทั้งในสังคม และในองค์กร แต่อาจจะแตกต่างกันที่ระดับของความต้องการเท่านั้น

บุษบา พจนโยธิน (2541 : 62-63) ได้ให้ความหมายของความต้องการ คือ ภาวะการณ์ขาดแคลนหรือความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ นักจิตวิทยาได้แบ่งชนิดของความต้องการไว้หลายอย่างตามกลุ่มความเชื่อ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physical needs) เป็นความต้องการขั้นมูลฐาน คือ ปัจจัย 4 ซึ่งเป็นความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ต้องการมีสุขภาพดี มีอายุยืน มียารักษาโรค ฯลฯ
2. ความต้องการทางอารมณ์ คือ ความต้องการทางจิต เช่น ต้องการความปลอดภัย ความสำเร็จ ความหวัง ฯลฯ ความต้องการทางอารมณ์จะแสดงออกทางร่างกาย เพราะถ้าร่างกายไม่ได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดอาการเครียด อารมณ์ฉุนเฉียว รับประทานอาหารไม่ได้ เป็นโรคกระเพาะ ซึ่งบางครั้งก็ทำให้เกิดปัญหาต่อสังคม เช่น การล้างแค้น ฆาตกรรม ช่มชู้ ความต้องการทางอารมณ์เป็นสิ่งที่ควบคุมยาก และเป็นความต้องการที่สลับซับซ้อน
3. ความต้องการด้านสังคม คือ ความต้องการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น คนที่ติดเชื่อโรคเอดส์ มีความซึมเศร้า เพราะสังคมไม่ยอมรับ หรือความต้องการมีชื่อเสียงในสังคม อยากเด่นอยากดัง ต้องการให้คนเคารพนับถือ ต้องการความสำเร็จในการทำงาน ต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี

วิจิตร อาวะกุล (2542 : 43-45) กล่าวว่า คนเรานั้นไม่ใช่ต้องการกินข้าวอย่างเดียว แต่คนเรานั้นต้องการอาหารทางใจด้วย สรุปก็คือ มนุษย์มีความต้องการมากมายหลายสิ่งหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่อาหาร อากาศหายใจ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความปลอดภัย การยอมรับ การยกย่อง เกียรติยศชื่อเสียง ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์มีความต้องการไม่สิ้นสุด และไม่เคยเพียงพอ แม้บางคนจะได้รับอยู่เป็นประจำและเพิ่มขึ้นทุกขณะ เมื่อมนุษย์มีความต้องการและไม่ต้องการหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องการเป็นคนสำคัญ ในแง่มนุษย์สัมพันธ์เมื่อเราต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ เราต้องทำแต่ในสิ่งที่มนุษย์ชอบและต้องการ และไม่ทำในสิ่งที่มนุษย์ไม่ชอบหรือไม่ต้องการ หรือทำในสิ่งที่มนุษย์ชอบให้มากขึ้น และทำในสิ่งที่มนุษย์ไม่ชอบให้น้อยลง เราจะสัมพันธ์กับเขา อยู่ร่วมสังคมกับเขาให้ดีขึ้น “ให้สิ่งที่เขาต้องการ แล้วท่านก็จะได้รับสิ่งที่ท่านต้องการ ด้วยการให้เท่านั้น ที่ท่านจะได้รับ”

ธำรงค์ศักดิ์ หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูตร (2540 : 91) ได้ให้ความหมายของความต้องการ (needs) คือ สภาพหรือภาวะที่ร่างกายขาดหรือเสียสมดุลของสิ่งที่จำเป็นต่อการที่อินทรีย์จะดำรงอยู่ในสภาพปกติได้ เช่น เมื่อร่างกายขาดอาหาร บุคคลก็เกิดความหิว และต้องการอาหารมาชดเชย เพื่อทำให้เกิดความสมดุลขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้คนทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อบำบัดความต้องการดังกล่าว หรือคนที่ไม่ได้รับความสนใจเอาใจใส่จากญาติพี่น้องหรือคนใกล้เคียง ย่อมต้องการความรัก ความสนใจจากคนอื่น ๆ จึงต้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาเป็นการไขว่คว้าความรักความสนใจ มาทดแทนสิ่งที่

ขาดไปเพื่อทำให้เกิดความสมดุลขึ้น มาเป็นการไขว่คว้าความรักความสนใจ มาทดแทนสิ่งที่ขาดไปทำให้เกิดความสมดุลขึ้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระวีวรรณ อยู่สำราญ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี บริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน สาขาวิชาที่เรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุมาพร รุ่งน้อย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตการศึกษา 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา รวม 3 ด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านครูสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาบัญชีของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีชั้นปีที่เรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจในการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทิมา บุญพวง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการเรียนการสอน 4 ด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร และด้านวิธีสอน นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านครูผู้สอนและด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน รอบการเรียนต่างกันและรายได้ของผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนด้านครูผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านหลักสูตร และด้านวิธีสอนนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สิริพร หอมดี (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีว่า มีความเหมาะสมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ และนักศึกษาที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชา บัญชีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชาแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วงเดือน ผ่องแผ้ว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชี ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ รวม 5 ด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบโดยรวมและรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นปีต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตรนักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน และด้าน สภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้เดิมที่ต่างกันมีความ พึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักศึกษาพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาของหลักสูตร นักศึกษาพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สวณีย์ จงเจริญ (2545 : 72-73) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนวิชาการบัญชี 1 ของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร ์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวน สุนันทา รวม 5 ด้าน พบว่า มีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร มีปัญหาโดยรวมระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ จำนวนเนื้อหาวิชามีมากเกินไปทำ

ให้มีเวลาในการฝึกปฏิบัติน้อย ด้านผู้เรียน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบคือ บางครั้งนักเรียนลอกการบ้านเพื่อน เพื่อให้มีงานส่งทันตามกำหนดโดยไม่มีความเข้าใจในแบบฝึกหัดนั้น ด้านผู้สอนและวิธีการสอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ ผู้สอนบรรยายเนื้อหาเร็วเกินไป ทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน ด้านสื่อการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ โรงอาหารคับแคบเกินไปไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ จำนวนข้อสอบมีมากแต่ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยเกินไป เมื่อเปรียบเทียบปัญหาพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน เรียนแขนงวิชาต่างกัน มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และเรียนภาคการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการเรียนวิชาการบัญชี 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มณีนรรัตน์ มีโกศล (2545 : 69-71) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี รวม 4 ด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบ คือ ผู้เรียนขาดโอกาสในการเลือกเรียนรายวิชาตามความต้องการ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่พบ คือ มีเสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียนมากทำให้ขาดสมาธิในการเรียน สถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ สถานที่พักผ่อนภายในวิทยาลัยมีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน การบริการน้ำดื่มมีไม่เพียงพอและมีไม่ทั่วถึงทุกอาคาร ห้องน้ำมีไม่เพียงพอ ด้านผู้เรียน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบ คือ ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาการบัญชีแตกต่างกัน ผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ผู้เรียนไม่กล้าซักถามเมื่อไม่เข้าใจ ผู้เรียนไม่มีเวลาทำการบ้านหรือแบบฝึกหัดที่ครูมอบหมาย ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ด้านผู้สอน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบ คือ ผู้สอนบรรยายเนื้อหาในรายวิชาบัญชีเร็วเกินไปทำให้ผู้เรียนตามไม่ทัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยแบ่งเป็นวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล จำนวน 88 คน วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 54 คน วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวน 33 คน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี 35 คน จำนวนทั้งสิ้น 210 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษาและระดับผลการเรียนแบบอัตราส่วนโดยใช้สูตร ทาโรยามาเน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 138 คน ดังนี้

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม สถานศึกษาและผลการเรียน

สถานศึกษา	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
	ผลการเรียน					รวม	ผลการเรียน					รวม
	สูง มาก	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ มาก		สูง มาก	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	ต่ำ มาก	
วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล	26	27	25	10	-	88	17	18	16	7	-	58
วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์	12	9	15	13	5	54	8	6	10	8	3	35
วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี	7	5	12	10	1	35	5	3	8	7	-	23
วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน	8	12	9	4	-	33	5	8	6	3	-	22
รวม	53	53	61	37	6	210	35	35	40	25	3	138

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการ ซึ่งได้สร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วย สถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดให้คะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด
- 4 หมายถึง ต้องการมาก
- 3 หมายถึง ต้องการปานกลาง
- 2 หมายถึง ต้องการน้อย
- 1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด

แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อรวบรวมความต้องการและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้ง 5 ด้าน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ตามแนวทางที่ได้ศึกษา และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย หรือสมมุติฐานทางการวิจัย โดยให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามที่ผู้วิจัยกำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองใช้
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี จำนวน 50 คน

5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9645

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือให้เก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารของวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอธิบายวิธีการตอบ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานศึกษา ผลการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน
4. จำแนกข้อมูลของแบบสอบถามตามตัวแปรตามทั้ง 5 ด้าน และตรวจให้คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติแต่ละข้อของคำถามตามน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกที่กำหนดไว้แต่ละด้านรวม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
5. ข้อมูลที่ได้ไปสร้างโปรแกรม เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for social Sciences/Personal Computer)
6. วิเคราะห์สถานภาพของประชากรที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
7. วิเคราะห์ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49	หมายถึง	นักเรียนมีความต้องการน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49	หมายถึง	นักเรียนมีความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49	หมายถึง	นักเรียนมีความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49	หมายถึง	นักเรียนมีความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00	หมายถึง	นักเรียนมีความต้องการมากที่สุด

8. เปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามสถานศึกษา ผลการเรียนรู้ อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One way Analysis of Vaviance

9. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีแบบ LSD

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์. 2548 : 16)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละข้อ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนันตพงษ์. 2548 : 17)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

2.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจรายข้อใช้สูตร IOC (Item-Operational Definition Congruence Index) ใช้ค่าตั้งแต่ .50 ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. 2548 : 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อ
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนก

วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของคะแนนของข้อคำถามกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. 2548 : 4)

$$r_{\text{Item - Total}} = \frac{n \sum IT - \sum I \sum T}{\sqrt{(n \sum I^2 - (\sum I)^2)(n \sum T^2 - (\sum T)^2)}}$$

เมื่อ n	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
I	แทน	คะแนนของข้อคำถาม หรือ ITEM
T	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆ ที่เหลือทุกข้อหรือ Total

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach – Coefficient – Alpha) โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. 2548 : 15)

$$r_{tt} \text{ หรือ } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} หรือ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด (แบบสอบถาม)
K	แทน	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

2.4 หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement)

ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนต์พงษ์. 2548 : 14)

$$SE_M = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนรวมทั้งฉบับ
	SE_M	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	S_x	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนของแบบสอบถาม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความต้องการของนักเรียน ระหว่างกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-Way Anova) ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนต์พงษ์. 2548 : 26)

$$F = \frac{MS_A}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_A	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.2 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
S_X	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสอบถาม
MD	แทน	ค่าผลต่างเฉลี่ย
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับความต้องการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ จำแนกตามสถานศึกษา ผลการเรียนรู้ อาชีพของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานศึกษา ผลการเรียนรู้ อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

สถานภาพ	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. สถานศึกษา		
1.1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์	35	25.4
1.2 วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล	58	42.0
1.3 วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี	22	15.9
1.4 วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน	23	16.7
รวม	138	100
2. ผลการเรียนรู้		
2.1 ต่ำกว่า 2.00	3	2.2
2.2 2.00-2.49	24	17.4
2.3 2.50-2.99	41	29.7
2.4 3.00-3.49	36	26.1
2.5 3.50-4.00	34	24.6
รวม	138	100
3. อาชีพของผู้ปกครอง		
3.1 รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	12	8.7
3.2 บริษัทเอกชน/รับจ้าง	42	30.4
3.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว	27	19.6
3.4 เกษตรกรรม/ประมง	44	31.9
3.5 อื่น ๆ	13	9.4
รวม	138	100
4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน		
4.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	88	63.8
4.2 10,000-20,000 บาท	42	30.4
4.3 20,001-30,000 บาท	5	3.6
4.4 สูงกว่า 30,000 บาท	3	2.2
รวม	138	100

ผลการวิเคราะห์ตาราง 2 พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 138 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนวิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล คิดเป็นร้อยละ 42 มีผลการเรียน 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 29.7 ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม/ประมง คิดเป็นร้อยละ 31.9 ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.8

ตอนที่ 2 การศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนระดับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียนโดยรวมและรายด้าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยต่อข้อและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวมทั้งฉบับและคะแนนรวมรายด้าน ดังแสดงในตาราง 3

ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	ต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	ต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	ต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ต้องการน้อยที่สุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียน โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน

ความต้องการในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	S_x	R_{tt}	SE_M
1. ด้านเนื้อหาวิชา	3.82	0.53	มาก	20.00	0.82	3.60
2. ด้านผู้สอน	4.03	0.58	มาก	19.79	0.92	1.58
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.03	0.75	มาก	19.79	0.92	1.58
4. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	3.90	0.57	มาก	19.92	0.92	1.59
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.08	0.61	มาก	19.74	0.89	2.17
รวม	3.97	6.64	มาก	19.85	0.92	1.58

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า คะแนนของแบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ มีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ 0.92 ส่วนความเชื่อมั่นด้านเนื้อหาวิชาเท่ากับ 0.82 ด้านผู้สอนเท่ากับ 0.92 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนเท่ากับ 0.92 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนเท่ากับ 0.92 ด้านการวัดผลและประเมินผลเท่ากับ 0.89 แสดงว่าการวัดครั้งนี้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือสูงซึ่งมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดโดยรวมเท่ากับ 1.58 และพบว่าความต้องการ ในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.08$) ด้านผู้สอน ($\bar{X}=4.03$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($\bar{X}=4.03$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($\bar{X}=3.90$) ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=3.82$)

2.2 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเป็นรายข้อ

การวิเคราะห์ตอนนี ผู้วิจัยนำคะแนนของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีเป็นรายข้อ ตามความต้องการของนักเรียน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีด้านเนื้อหาวิชา เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหา เป็นรายข้อ

ความต้องการด้านเนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. เนื้อหาการขายลดตัวเงินมีความทันสมัย	3.72	0.78	มาก
2. เนื้อหาการเสียภาษีจากกำไรสุทธิมีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	3.70	0.73	มาก
3. เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง	3.99	0.92	มาก
4. เนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่องและสิ้นงวด	3.84	0.74	มาก
5. เนื้อหาบัญชีบริษัทจำกัดสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ	3.85	0.90	มาก
6. เนื้อหาการจัดทำกระดาษทำการเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้	3.79	0.79	มาก
7. เนื้อหาการคำนวณกำไรขาดทุนช่วยพัฒนาทักษะและเกิดความคิดสร้างสรรค์	3.90	0.81	มาก
8. การจัดลำดับรายวิชาบัญชีในการเรียนก่อนหลังของแต่ละภาคเรียนสัมพันธ์กัน	3.72	0.84	มาก
9. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงลำดับตามความยากง่าย	3.86	0.93	มาก
รวม	3.82	0.53	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกคือ เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X}=3.99$) รองลงมาสามอันดับ คือ เนื้อหาการคำนวณกำไรขาดทุนช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.90$) การจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงลำดับตามความยากง่าย ($\bar{X}=3.86$) และเนื้อหาบัญชีบริษัทจำกัดสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ($\bar{X}=3.85$)

2.2.2 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านผู้สอน
เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน
การสอนนิชาบัญญัติ ด้านผู้สอน เป็นรายข้อ

ความต้องการด้านผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. ผู้สอนมีความรอบรู้และมีความสามารถในวิชาที่สอน	4.17	0.83	มาก
11. ผู้สอนอธิบายและตอบปัญหาวิชาบัญญัติที่สอนอย่างชัดเจน	4.08	0.87	มาก
12. ผู้สอนมีวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ	3.98	0.86	มาก
13. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน	3.83	0.83	มาก
14. ผู้สอนนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนวิชาบัญญัติ	4.01	0.93	มาก
15. ผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาบัญญัติได้ดี	4.04	0.85	มาก
16. ผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนวิชาบัญญัติให้สนุกสนาน	3.96	0.96	มาก
17. ผู้สอนใช้วาจาสุภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.14	0.88	มาก
18. ผู้สอนมีอารมณ์ที่มั่นคง มีเหตุผลในการตัดสินใจทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.02	0.88	มาก
19. ผู้สอนมีบุคลิกภาพส่วนตัวดีและวางตัวได้เหมาะสม	4.14	0.82	มาก
20. ผู้สอนตรงต่อเวลาในการเข้าและออกจากห้องเรียน	3.87	0.90	มาก
21. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง	3.92	0.85	มาก
22. ผู้สอนเอาใจใส่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	4.21	0.82	มาก
23. ผู้สอนมีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	4.02	0.80	มาก
24. ผู้สอนนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสอนวิชาบัญญัติ เช่น ให้รางวัล ลงโทษ ตี ชม	3.87	0.95	มาก
25. ผู้สอนมีเวลาให้คำปรึกษาปัญหาการเรียนวิชาบัญญัติแก่ผู้เรียน	4.07	0.90	มาก
26. ผู้สอนให้ความสำคัญต่อผู้เรียน	4.12	0.91	มาก
รวม	4.03	0.58	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ ผู้สอนเอาใจใส่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.21$) รองลงมาสามอันดับ คือ ผู้สอนมีความรอบรู้และมีความสามารถในวิชาที่สอน ($\bar{X}=4.17$) และผู้สอนใช้วาจาสุภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ($\bar{X}=4.14$) ผู้สอนมีบุคลิกภาพส่วนตัวดีและวางตัวได้เหมาะสม ($\bar{X}=4.14$)

2.2.3 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นรายข้อ

ความต้องการด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
27. มีห้องปฏิบัติการบัญชีเพื่อการเรียนรู้	3.96	0.91	มาก
28. มีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.04	0.89	มาก
29. สภาพห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียน	4.01	0.88	มาก
30. ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก	4.26	0.84	มาก
31. เอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาบัญชีเพื่อศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ	4.10	0.87	มาก
32. สถานที่พักผ่อนภายในวิทยาลัยเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	3.93	1.15	มาก
33. มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดทั่วถึงทุกอาคาร	3.96	1.14	มาก
34. ได้รับความสะดวกในการค้นคว้าวิชาบัญชีเมื่อใช้บริการห้องสมุด	4.08	1.00	มาก
35. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนที่เพียงพอ	3.94	0.93	มาก
36. มีห้องน้ำเพียงพอ	3.98	1.09	มาก
รวม	4.03	0.75	มาก

ผลการวิเคราะห์ตาราง 6 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก ($\bar{X}=4.26$) รองลงมาสามอันดับ คือ เอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาบัญชีเพื่อศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ ($\bar{X}=4.10$) ได้รับความสะดวกในการค้นคว้าวิชาบัญชีเมื่อใช้บริการห้องสมุด ($\bar{X}=4.08$) และมีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X}=4.04$)

2.2.4 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการสอน เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนนิชาบัญญัติ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน เป็นรายข้อ

ความต้องการด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
37. ชี้แจงรายละเอียดของแผนการเรียนนิชาบัญญัติก่อนสอน	3.97	0.94	มาก
38. มีการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย	3.83	0.92	มาก
39. ผู้สอนมีการเตรียมการสอนนิชาบัญญัติ	4.04	0.90	มาก
40. กิจกรรมการสอนนิชาบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.96	0.88	มาก
41. ใช้วิธีการสอนนิชาบัญญัติตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก	4.01	0.88	มาก
42. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	3.84	0.82	มาก
43. เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.92	0.85	มาก
44. มีการจัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้	4.00	0.80	มาก
45. ผู้สอนถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน	3.99	0.86	มาก
46. เน้นการฝึกทักษะปฏิบัตินิชาบัญญัติ	3.89	0.89	มาก
47. ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในขณะที่สอนนิชาบัญญัติ	3.91	0.88	มาก
48. มอบหมายงานให้มีการปฏิบัติมาก ๆ เพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้	3.62	0.98	มาก
49. ส่งเสริมให้นักเรียนสรุปสาระความรู้ ความสำคัญได้ด้วยตนเอง	3.81	0.83	มาก
50. ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาในการเรียนนิชาบัญญัติ	3.89	0.84	มาก
51. กระตุ้น ชมเชย สนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนขณะทำการสอน	3.86	0.91	มาก
52. มอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.65	0.93	มาก
53. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.93	0.89	มาก
54. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ศึกษาผลงานด้านนิชาบัญญัติ เชิญวิทยากรบรรยาย	4.01	0.85	มาก
รวม	3.90	0.57	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรกคือ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนนิชาบัญญัติ ($\bar{X}=4.04$) รองลงมาสามอันดับ คือ ใช้วิธีการสอนนิชาบัญญัติตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ($\bar{X}=4.01$) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ศึกษาผลงานด้านนิชาบัญญัติ เชิญวิทยากรมาบรรยาย ($\bar{X}=4.01$) และมีการจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.00$)

2.2.5 การวิเคราะห์คะแนนความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านการวัดผล และประเมินผล เป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการในการจัดการเรียน การสอนวิชาบัญชี ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นรายข้อ

ความต้องการด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
55. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาบัญชี	4.04	.85	มาก
56. ตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความยุติธรรม	4.21	.82	มาก
57. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	4.02	.94	มาก
58. แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสม	4.04	.86	มาก
59. มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการเรียนการสอน	3.88	.94	มาก
60. ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบเหมาะสมกับจำนวนข้อคำถาม	4.10	.87	มาก
61. มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาเหมาะสม	4.14	.85	มาก
62. มีการวัดผลและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงๆ	4.13	.89	มาก
63. มีการเก็บคะแนนจิตพิสัย เช่น การแต่งกาย พฤติกรรม	4.12	.91	มาก
64. หลังจากทดสอบมีการอธิบายข้อบกพร่องของผู้เรียนเพื่อนำไปแก้ไข	4.10	.86	มาก
65. มีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.10	.93	มาก
รวม	4.08	0.61	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านการวัดผลและประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ ตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความยุติธรรม ($\bar{X}=4.21$) รองลงมาสามอันดับ คือ มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาเหมาะสม ($\bar{X}=4.14$) มีการวัดผล และประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ($\bar{X}=4.13$) และมีการเก็บคะแนน จิตพิสัย เช่นการแต่งกาย พฤติกรรม ($\bar{X}=4.12$)

ตอนที่ 3. การเปรียบเทียบระดับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3.1 เปรียบความจำเป็นระดับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ จำแนกตาม สถานศึกษา

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการกลุ่มตัวอย่างสี่กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว จำแนกตามสถานศึกษา ผลการเรียนรู้ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบรายคู่ต่อไป ดังแสดงในตาราง 9-14

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตาม สถานศึกษา

ความต้องการ ในการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพ	สถานศึกษา								F	Sig.
	วท. ประจวบฯ (N=35)		วท. วังไกลกังวล (N=58)		วท. ปราณบุรี (N=23)		วท. บางสะพาน (N=22)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านเนื้อหาวิชา	3.76	0.51	3.80	0.57	3.74	0.49	4.03	0.48	1.57	0.20
ด้านผู้สอน	3.93	0.46	4.03	0.66	4.21	0.57	3.99	0.51	1.14	0.34
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.81	0.64	4.13	0.74	4.10	0.97	4.02	0.66	1.39	0.25
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	3.84	0.49	3.94	0.61	3.84	0.70	3.91	0.49	0.29	0.83
ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.98	0.50	4.14	0.59	4.12	0.76	4.06	0.69	0.49	0.69
รวม	3.87	0.41	4.01	0.56	4.00	0.57	4.00	0.45	0.66	0.58

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า นักเรียนที่เรียนในวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.87,4.01,4.00และ 4.00 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา ($F=1.57$) ด้านผู้สอน ($F=1.14$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($F=1.39$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($F=.29$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($F=.49$) ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามผลการเรียน

ความต้องการ ในการจัดการเรียน การสอน	ผลการเรียน										F	Sig.
	ต่ำมาก (N=3)		ต่ำ (N=25)		ปานกลาง (N=40)		สูง (N=35)		สูงมาก (N=35)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านเนื้อหาวิชา	3.22	0.38	3.93	0.33	3.68	0.56	3.87	0.55	3.90	0.56	2.32	0.06
ด้านผู้สอน	3.37	0.61	4.07	0.52	3.94	0.59	4.10	0.56	4.08	0.60	1.45	0.22
ด้านสภาพแวดล้อม ในการเรียน	3.37	0.25	3.98	0.58	3.87	0.82	4.24	0.72	4.08	0.76	1.91	0.11
ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการสอน	3.02	0.40	4.04	0.46	3.72	0.60	4.02	0.56	3.96	0.55	3.93	0.01**
ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	3.61	0.61	4.09	0.60	3.92	0.69	4.23	0.54	4.15	0.57	1.92	0.11
รวม	3.32	0.20	4.02	0.42	3.82	0.52	4.09	0.49	4.04	0.52	2.98	0.02*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ปานกลาง สูง และสูงมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนระดับต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.02$) ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ปานกลาง สูงและสูงมาก มีความต้องการด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04, 3.72, 4.02$ และ 3.96 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F=3.93$) ส่วนความต้องการในด้านเนื้อหาวิชา ($F=2.32$) ด้านผู้สอน ($F=1.45$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($F=1.91$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($F=3.93$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($F=1.92$) ของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

เนื่องจากการวิเคราะห์ในตาราง 10 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านวิธีสอน และกิจกรรมการสอนและโดยรวม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 11-12

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน จำแนกตาม ผลการเรียนรู้

การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มี ผลการเรียน	MD (I-J)	SE	Sig
ต่ำมาก กับ ต่ำ	-1.02**	0.34	0.00
ต่ำมาก กับ ปานกลาง	-0.70*	0.33	0.04
ต่ำมาก กับ สูง	-1.00**	0.33	0.00
ต่ำมาก กับ สูงมาก	-0.94**	0.33	0.01
ต่ำ กับ ปานกลาง	-0.32*	0.14	0.03
ต่ำ กับ สูง	-0.02	0.15	0.87
ต่ำ กับ สูงมาก	-0.08	0.15	0.59
ปานกลาง กับ สูง	-0.30*	0.13	0.02
ปานกลาง กับ สูงมาก	-0.24	0.13	0.06
สูง กับ สูงมาก	0.06	0.13	0.65

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ, สูง และสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่ากลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน
จำแนกตาม ผลการเรียนรู้

การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มี ผลการเรียน	MD (I-J)	SE	Sig
ต่ำมาก กับ ต่ำ	-0.70*	0.30	0.02
ต่ำมาก กับ ปานกลาง	-0.51	0.30	0.09
ต่ำมาก กับ สูง	-0.78**	0.30	0.01
ต่ำมาก กับ สูงมาก	-0.72*	0.30	0.02
ต่ำ กับ ปานกลาง	-0.20	0.13	0.12
ต่ำ กับ สูง	-0.07	0.13	0.58
ต่ำ กับ สูงมาก	-0.01	0.13	0.91
ปานกลาง กับ สูง	-0.27*	0.11	0.02
ปานกลาง กับ สูงมาก	-0.21	0.11	0.07
สูง กับ สูงมาก	0.06	0.12	0.63

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพทุกด้านน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ และสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนทุกด้านน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน	อาชีพของผู้ปกครอง										F	Sig.
	รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ		บริษัทเอกชน/รับจ้าง		ประกอบธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกรรม/ประมง		อื่น ๆ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านเนื้อหาวิชา	3.84	0.63	3.82	0.53	3.79	0.55	3.88	0.53	3.64	0.48	0.50	0.73
ด้านผู้สอน	3.80	0.82	4.07	0.50	4.17	0.58	3.98	0.50	3.95	0.74	1.02	0.40
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.73	0.93	4.06	0.78	4.03	0.79	4.05	0.63	4.12	0.80	0.53	0.71
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	3.62	0.47	3.91	0.56	3.99	0.59	3.89	0.59	3.91	0.63	0.89	0.47
ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.72	0.70	4.05	0.50	4.27	0.60	4.07	0.66	4.17	0.68	1.80	0.13
รวม	3.74	0.61	3.98	0.47	4.05	0.53	3.97	0.48	3.96	0.60	0.76	0.55

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, บริษัทเอกชน/รับจ้าง, ประกอบธุรกิจส่วนตัว, เกษตรกรรม/ประมง, และประกอบอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกอาชีพ ($\bar{X}=3.74, 3.98, 4.05, 3.97$, และ 3.96 ตามลำดับ) ซึ่งต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา ($F=0.50$) ด้านผู้สอน ($F=1.02$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($F=0.53$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($F=0.89$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($F=1.80$) ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอน	รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน								F	Sig.
	ต่ำกว่า 10,000 บาท		10,000-20,000 บาท		20,001-30,000 บาท		สูงกว่า 30,000 บาท			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านเนื้อหาวิชา	3.81	0.54	3.82	0.53	3.73	0.56	4.07	0.13	0.27	0.84
ด้านผู้สอน	4.00	0.56	4.04	0.61	4.01	0.58	4.63	0.40	1.66	0.33
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	4.01	0.72	4.08	0.81	3.96	0.89	3.83	1.01	0.17	0.91
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	3.85	0.57	3.96	0.57	3.96	0.69	4.28	0.43	0.84	0.48
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.01	0.61	4.21	0.58	3.96	0.80	4.76	0.10	2.39	0.07
รวม	3.94	0.50	4.02	0.54	3.92	0.53	4.31	0.23	0.76	0.52

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000-20,000 บาท, 20,001-30,000 บาท, และสูงกว่า 30,000 บาท มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94, 4.02, 3.92, และ 4.31 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=0.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา ($F=0.27$) ด้านผู้สอน ($F=1.66$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($F=0.17$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($F=0.84$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($F=2.39$) ในทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนไว้ในแต่ละด้าน มาจัดกลุ่มประเภทและทำการแจกแจงความถี่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามตาราง 15-19

ตาราง 15 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด ด้านเนื้อหาวิชา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวนความถี่
ด้านเนื้อหาวิชา	
1. ควรมีเนื้อหาที่ชัดเจน ง่ายต่อการเรียนรู้	17
2. ไม่ควรมีเนื้อหาที่มากเกินไป หรือน้อยเกินไป	9
3. ควรมีเนื้อหาที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ	5
4. เนื้อหาควรเหมาะสมกับวุฒิภาวะ และ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน	4
5. เนื้อหาทุกรายวิชาควรนำไปใช้ได้จริงในการทำงาน	3
6. ควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	2
รวม	40

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรมีเนื้อหาที่ชัดเจน ง่ายต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ไม่ควรมีเนื้อหามากเกินไปหรือน้อยเกินไป และควรมีเนื้อหาที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

ตาราง 16 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด
ด้านผู้สอน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน ความถี่
ด้านผู้สอน	
1. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองขณะสอน ไม่เครียด ไม่ใช้อารมณ์ เข้าใจหลักการสอน	16
2. ผู้สอนควรเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	8
3. ผู้สอนควรแต่งกายที่ทันสมัย	9
4. ผู้สอนควรมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง เอาใจใส่นักเรียนเสมอภาคกัน	7
5. ผู้สอนไม่ควรขี้นิน ไม่เครียด ไม่เข้มงวดมากเกินไป เพราะเนื้อหาที่มีความเครียดมากพอแล้ว	7
6. ผู้สอนไม่ควรเข้มงวดกับเรื่องการแต่งกาย ทรงผม ของผู้เรียน เพราะไม่มีผลต่อการเรียนรู้	6
7. ผู้สอนควรชี้แจงรายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้มากกว่านี้	5
8. ผู้สอนควรมีความรู้ในวิชาที่สอนโดยตรง	3
9. ผู้สอนไม่ควรสอนไปตามหน้าที่ โดยไม่ใส่ใจผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	3
10. ผู้สอนวิชาบัญชีควรมีอารมณ์ขันบ้าง	3
11. ผู้สอนควรพูดจาไพเราะ น่าฟัง	2
12. ผู้สอนควรเตรียมการสอนก่อนเข้าทำการสอน	2
13. ครูผู้สอนควรเข้าออกจากห้องสอนให้ตรงเวลา	1
14. ควรมีผู้สอนจำนวนที่เพียงพอกับผู้เรียน	1
15. ผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาซ้ำ ๆ ไม่เร็วเกินไป	1
รวม	72

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 16 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ด้านผู้สอน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดคือ ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองขณะสอน ไม่เครียด
ไม่ใช้อารมณ์ เข้าใจหลักการสอน รองลงมาคือ ผู้สอนควรเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นและรับฟังความ
คิดเห็นของนักเรียน และ ผู้สอนควรแต่งกายทันสมัย

ตาราง 17 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน ความถี่
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	
1. ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ร้อนอบอ้าว ควรมีพัดลมเพิ่มให้มากกว่านี้	22
2. ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น ทัศนศึกษา ดูนาน	17
3. ต้องการให้สถานศึกษามีต้นไม้มาก ๆ เพื่อเป็นมุมพักผ่อนของนักเรียน	9
4. ควรมีห้องเรียนประจำของนักเรียนประจำ ไม่ต้องเคลื่อนย้ายเมื่อเปลี่ยนชั่วโมง	6
5. ควรจัดบรรยากาศภายในห้องให้สบายตา น่าเรียน	6
6. ควรมีโต๊ะเรียนบัญชีที่กว้าง ๆ เพราะเวลาทำบัญชีต้องใช้เนื้อที่มาก	5
7. มีเอกสาร เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าน้อย	4
8. ขณะปฏิบัติงานซึ่งใช้เวลานาน ควรเปิดเพลงเบา ๆ เพื่อลดความเครียด	2
9. ควรลดกฎระเบียบของสถานศึกษาให้น้อยลง	2
รวม	74

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 17 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดคือ ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ร้อน
อบอ้าว ควรมีพัดลมเพิ่มให้มากกว่านี้ รองลงมาคือ ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น
ทัศนศึกษา ดูนาน และต้องการให้สถานศึกษามีต้นไม้มาก ๆ เพื่อเป็นมุมพักผ่อนของนักเรียน

ตาราง 18 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน ความถี่
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน	
1. ควรมีกิจกรรม หรือ เทคนิคใหม่ ๆ มาสอนอยู่เสมอ ไม่จำเจ	15
2. ไม่ควรเน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป ควรเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน	12
3. ไม่ควรให้การบ้านมากเกินไป ทำให้ทำไม่ทัน ต้องลอกการบ้านกันในที่สุดก็เรียนไม่รู้เรื่อง	11
4. ควรมีสื่อการสอนครบครัน หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย	9
5. ควรมีวิธีสอนที่ทำให้นักเรียนอยากเรียนมากขึ้น ไม่เครียด	9
6. ควรมีเอกสารตัวอย่างประกอบให้ดูในการสอนที่หลากหลาย	8
7. ควรมีชั่วโมงว่างให้ผู้เรียนได้พักผ่อนบ้าง	3
รวม	67

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 18 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพชั้น
ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีกิจกรรมหรือเทคนิค
ใหม่ ๆ มาสอนอยู่เสมอ ไม่จำเจ รองลงมาคือ ไม่ควรเน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป ควรเน้นกิจกรรมการ
เรียนรู้ของนักเรียน และ ไม่ควรให้การบ้านมากเกินไป ทำให้ทำไม่ทัน ต้องลอกการบ้านกันในที่สุดก็
เรียนไม่รู้เรื่อง

ตาราง 19 แสดงค่าความถี่ของข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด
ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	จำนวน ความถี่
ด้านการวัดผลและประเมินผล	
1. ควรให้คะแนนโดยไม่มีอคติ หรือความลำเอียง	11
2. ไม่ควรนำเรื่องการแต่งกาย ทรงผมผิดระเบียบมาเกี่ยวข้องกับการวัดประเมินผล	5
3. ควรออกข้อสอบให้ง่าย ไม่ยากเกินไป	3
4. ควรมีการให้คะแนนจากการส่งงานมากกว่าการทดสอบ	2
5. ควรใช้ข้อสอบแบบอัตนัยมากกว่าปรนัย	2
6. ควรมีการสอบเก็บคะแนนบ่อย ๆ หรือทุกหน่วยการเรียนรู้	2
7. ต้องการให้มีการวัดผลทุกครั้งที่เรียนจบแต่ละหน่วย	1
8. คะแนนสอบควรเหมาะสมกับข้อคำถาม	1
รวม	26

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 19 พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรให้คะแนนโดยไม่มีอคติหรือ
ความลำเอียง รองลงมาคือ ไม่ควรนำเรื่องการแต่งกาย ทรงผมที่ผิดระเบียบมาเกี่ยวข้องกับการวัด
ประเมินผล และควรออกข้อสอบให้ง่าย ไม่ยากเกินไป

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีความต้องการเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งมีสาระสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีโดยรวม ด้านเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการและ เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แผนกวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวม 5 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ประกอบด้วยสถานศึกษาทั้งหมด 4 แห่ง แบ่งเป็น วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ 54 คน วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล จำนวน 88 คน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี จำนวน 35 คน วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวน 33 คน รวมทั้งสิ้น 210 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานศึกษาโดยใช้สัดส่วนประมาณค่า ได้กลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 35 คน วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล จำนวน 58 คน วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี จำนวน 23 คน วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น 138 คน

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่างกันมีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี

ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตาม สถานศึกษา ผลการเรียนรู้ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน เป็นคำตอบแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามปลายเปิด เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือให้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และขออนุญาตจากอาจารย์ผู้สอนเพื่อขอเก็บข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและอธิบายวิธีการตอบ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for social Sciences/Personal Computer) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง 5 ด้าน โดยการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 แยกเป็นรายด้านและโดยรวม โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ใช้ค่าเอฟ (F-test) ในการทดสอบกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD
4. รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน โดยคำนวณหาจำนวนร้อยละ 100 สรุปผล ดังนี้ นักเรียนส่วนใหญ่เรียนที่วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ผลการเรียน 2.50-2.99 ผู้ปกครองมีอาชีพ เกษตรกรรม-ประมง รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

2. ศึกษาถึงความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X}=3.82$) ด้านผู้สอน ($\bar{X}=4.03$) ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($\bar{X}=4.03$) ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ($\bar{X}=3.90$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.08$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

2.1 ด้านเนื้อหาวิชา ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง รองลงมาคือ เนื้อหาการคำนวณกำไรขาดทุนช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และการจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงลำดับตามความยากง่าย

2.2 ด้านผู้สอน ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ ผู้สอนเอาใจใส่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน รองลงมาคือ ผู้สอนมีความรอบรู้และมีความสามารถในวิชาที่สอน ผู้สอนใช้วาจาสุภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และผู้สอนมีบุคลิกภาพส่วนตัวดีและวางตัวได้เหมาะสม

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก รองลงมาคือ เอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาบัญชีเพื่อศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ และได้รับความสะดวกในการค้นคว้าวิชาบัญชีเมื่อใช้บริการห้องสมุด

2.4 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนวิชาบัญชี รองลงมาคือ ใช้วิธีการสอนวิชาบัญชีตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ศึกษาดูงานด้านบัญชี เชิญวิทยากรมาบรรยาย

2.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ ตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความยุติธรรม รองลงมาคือ มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาเหมาะสม และมีการวัดผลและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม สถานศึกษา ผลการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน ปรากฏผล ดังนี้

3.1 นักเรียนที่เรียนสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนกลุ่มที่

มีผลการเรียนระดับต่ำมาก, ต่ำ, ปานกลาง, สูง และสูงมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียน ต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ, สูง และ สูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนปานกลาง มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่านักเรียนกลุ่มที่มี ผลการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จากแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปความถี่ ประกอบความเรียง จากข้อคำถามปลายเปิด ตามเหตุผลที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน โดยนักเรียนได้เสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหาวิชา ข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ควรมีเนื้อหาที่ชัดเจน ง่ายต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ไม่ควรมีเนื้อหาที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป และควรมีเนื้อหาที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ

4.2 ด้านผู้สอน ข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองขณะสอน ไม่เครียด ไม่ใช้อารมณ์ เข้าใจหลักการสอน รองลงมาคือ ผู้สอนควรเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และผู้สอนควรแต่งกายที่ทันสมัย

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ร้อนอบอ้าวควรมีพัดลมเพิ่มให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ เช่น ทัศนศึกษา ดูงาน และต้องการให้สถานศึกษามีต้นไม้มาก ๆ เพื่อเป็นมุมพักผ่อนของนักเรียน

4.4 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ควรมีกิจกรรมหรือเทคนิคใหม่ ๆ มาสอนอยู่เสมอ ไม่จำเจ รองลงมาคือ ไม่ควรเน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป ควรเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน และควรมีสื่อการสอนครบครัน หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย

4.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล ข้อที่ได้เสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ ควรให้คะแนนโดยไม่มียกติหรือความลำเอียง รองลงมาคือ ไม่ควรนำเรื่องการแต่งกาย ทรงผม ที่ผิดระเบียบมาเกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผล และ ควรออกข้อสอบให้ง่ายไม่ยากเกินไป

อภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาวิชา เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับ เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อการใช้งานในทุก ๆ อาชีพ เพื่อการขยายตัวและการประกอบอาชีพมีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วีรพันธ์ สิทธิพงศ์ (2544 : 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษามีเป้าหมายโดยรวม คือ เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางให้กับระบบเศรษฐกิจ-อุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับเยาวชนที่จะได้มีโอกาสเลือกเรียนวิชาที่ตนเองสนใจและมีความถนัด เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ให้เข้าใจสภาพของระบบงานและเทคโนโลยีที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้ที่จะเข้าสู่งานอาชีพ ที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป งานก็อาจเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร หอมดี (2545 : 52) ได้ศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ พบว่า ข้อที่นักเรียนให้ความสำคัญมากที่สุดคือ เนื้อหาวิชาบัญชีทุกรายวิชามีความเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการทำงาน รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาบัญชีทุกรายวิชามีความเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

1.2 ด้านผู้สอน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับผู้สอนที่เอาใจใส่ให้ความสำคัญกับตนเองกับนักเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนนักเรียนมีมาก แต่ครูผู้สอนมีน้อย ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง หรืออาจเป็นเพราะผู้สอนใช้จิตวิทยาในการสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียนยังไม่ทั่วถึง ดังนั้นผู้สอนควรต้องเรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้ผู้สอนรู้ถึงความต้องการของนักเรียน ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และพฤติกรรมอื่น ๆ ของผู้เรียนตามมา ดังที่ มาสโลว์ (Maslow.1954 : 68) ได้แบ่งความต้องการออกเป็น 5 ชั้น เรียงตามลำดับ

ที่สำคัญที่สุดไปหาลำดับที่มีความสำคัญรองลงไป ซึ่งความต้องการชั้นที่ 3 เป็นความต้องการความรัก นับได้ว่าเป็นความต้องการทางสังคม เช่น ต้องการมีเพื่อนสนิท ต้องการการยอมรับจากสังคม ต้องการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม ต้องการรักคนอื่น และต้องการได้รับความรักจากคนอื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นต้น นอกจากนี้ แสงเดือน ทวีสิน (2545 : 29-36) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นบ่อเกิดแห่งความรัก ความเมตตา และการให้อภัย ความเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบพื้นฐานของมนุษย์จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้ประกอบอาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งให้ความสำคัญกับความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารมากกว่าเรื่องของสังคมมนุษย์และจริยธรรม การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ได้ก็ต่อเมื่อครูมีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่เหมาะสมปลูกฝังให้มีการพัฒนาในทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา บุญพวง (2547 : 46) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับครูผู้สอนที่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนมากที่สุด และครูผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนที่ดี รองลงมาคือ ครูผู้สอนใช้วาจาสุภาพขณะทำการสอน

1.3 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับห้องเรียนที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องเรียนมีการติดตั้งพัดลมไม่ทั่วถึง บางห้องมีพัดลมแต่ชำรุดเสียหายไม่สามารถใช้งานได้ หรือ ประตูหน้าต่างในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการถ่ายเทของอากาศ ซึ่งสภาพแวดล้อมในการเรียนจะมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังเช่น อาร์มสตรอง โธมัส (2543 : 83-86) สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนตามทฤษฎีพุทปัญญา ปัญญาแต่ละด้านต้องการสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมจะทำให้การเรียนรู้มีความยากลำบากหรือบั่นทอนการเรียนรู้ ถ้าสิ่งแวดล้อมเป็นไปในทางลบ แม้แต่เด็กจะมาโรงเรียนด้วยความกระตือรือร้น มีความสามารถและมีความตั้งใจ การเรียนรู้ของนักเรียนก็จะด้อยลง แต่ถ้าสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเป็นทางบวก แม้แต่เด็กที่มาเรียนมีปัญหาทางวิชาการ มีปัญหาทางอารมณ์ แต่นักเรียนก็จะมีโอกาสในการเรียนรู้ได้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วงเดือน ผ่องแผ้ว (2545 : 44) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพนมยงค์การเกษตรบุรีรัมย์บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจภายในห้องเรียนมีความเป็นระเบียบและสะอาดมากที่สุด รองลงมาคือ ภายในห้องเรียนอากาศถ่ายเท และมีแสงสว่างเพียงพอ

1.4 ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับครูผู้สอนที่มีการเตรียมการสอนวิชาบัญชีมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาบัญชีมีความยาก ซับซ้อน มีหลักการและทฤษฎีมากมายยากต่อการจดจำ นักเรียนต้องใช้ความมานะ อุตสาหะ อดทนต่อการเรียนรู้จึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน จึงต้องการให้ครูเตรียมการสอน ไม่ว่าจะเป็นสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ ตัวอย่างต่าง ๆ หรือเตรียม

ความพร้อมในการอธิบายเนื้อหาที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ดังเช่น นวลจิตต์ เชาวศิริพิพงษ์ (2544 : 191-192) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ผู้สอนจะต้องออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงยุทธศาสตร์การสอนที่จะนำมาใช้แล้วเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องใช้สื่อการสอนและตัวอย่างต่าง ๆ ที่ช่วยสร้างการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ อยู่สำราญ (2545 : 54) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพณิชยการบุรีรัมย์พบ ว่าข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า รองลงมาคือ มีการใช้เทคนิควิธีสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับแรก คือ ตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความเป็นธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวัดผลและประเมินผลของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาถึงแม้ครูผู้สอนจะใช้เกณฑ์ในการวัดผล ประเมินผลเกณฑ์เดียวกัน แต่วิธีการวัดผลประเมินผลของครูผู้สอนแตกต่างกัน ดังนั้นครูผู้สอนควรมี ความร่วมมือ ประึกษาหารือกัน เพื่อให้การวัดผลประเมินผลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จะทำให้นักเรียน มีความรู้สึกที่ชัดเจนต่อการวัดผลและประเมินผลของผู้สอน และผลที่ได้ก็จะสามารถนำไปใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาให้ดีขึ้น เช่น ใช้ในการปรับปรุงการ สอนของครู ใช้สำหรับ แนะนำการเรียนสำหรับนักเรียนแต่ละคน และใช้ปรับปรุงระบบบริหาร ภายในโรงเรียน ซึ่งการวัดที่มีประสิทธิภาพจะต้องวัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญต่อ การพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ดังเช่น ภัทรา นิคมานนท์ (2537 : 1-7) กล่าวว่า การวัดผลถ้า จุดมุ่งหมายทางการศึกษาต่างกัน แบบทดสอบที่ใช้วัดก็ควรต่างกันด้วย วิธีการใช้แบบทดสอบก็ควร ต่างกัน ความผิดพลาดอาจทำให้การวัดไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ผลของการวัดจะเชื่อถือได้ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด หากเครื่องมือที่ใช้วัดมีคุณภาพไม่ดีแล้ว การ วัดก็ให้ผลที่ไม่เกิดคุณค่าใด ๆ และถ้าใช้ผลจากการวัดที่มีคุณภาพไม่ดีไปใช้ในการตัดสินใจใด ๆ ก็อาจ ทำให้การตัดสินใจนั้นผิดพลาดได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา บุญพวง (2547 : 47) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพ การบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่าข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีความ ยุติธรรมในการประเมินผลของครู รองลงมาคือ ข้อสอบมีความชัดเจนในคำสั่งและคำถาม

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายด้าน ปรากฏดังนี้

2.1 นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชา บัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

รายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้หลักสูตรเดียวกัน ผู้สอนวิชาบัญชีใช้เทคนิคการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คล้าย ๆ กัน จึงทำให้นักเรียนมีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่านักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอนน้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ปานกลาง สูงและสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมาก เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจและความพยายามในการศึกษาหาความรู้น้อย มีปัญหาในการเรียนรู้อย่างมาก ไม่เข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนอธิบายทำให้ตามเนื้อหาไม่ทัน เป็นเหตุให้เกิดการเบื่อหน่ายต่อการเรียน จึงไม่สนใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทำให้มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีน้อย ส่วนนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง และสูงมาก มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนมากกว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำ ต่ำมาก และปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และสูงมาก เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจเรียน มีความพยายามในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความสามารถในการเรียนรู้ในรายวิชาบัญชีและปรับตัวได้ดี ไม่มีปัญหาในการเรียน มีฐานความรู้ที่ดี มีกำลังใจและพร้อมที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาที่สูงขึ้น จึงมีความต้องการในการเรียนการสอนวิชาบัญชีมากกว่า การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทิมา บุญพวง (2547 : 64) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพมหานครการบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาในสาขาตามความถนัดของนักเรียนแต่ละคน และสาขาวิชาการบัญชีที่นักเรียนเลือกเรียนเป็นสาขาที่ผู้ปกครองในทุก ๆ อาชีพให้การสนับสนุนให้บุตรหลานเรียน เพราะเป็นวิชาชีพที่หางานทำได้ง่าย ดังนั้นนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน จึงไม่มีผลต่อความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ จันทิมา บุญพวง (2547 : 65) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการในการจัดการเรียนการสอนรายด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนไม่ว่าจะมีรายได้มากหรือน้อย ต่างก็มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานได้ศึกษาหาความรู้ในสิ่งที่ถนัดให้มากที่สุด เพราะเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเพื่อหารายได้ในอนาคต ดังนั้นผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน จึงไม่มีผลต่อความต้องการในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ จันทิมา บุญพวง (2547 : 65) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเนื้อหาวิชา ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และวิทยาการที่ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา เลือกโปรแกรมสำเร็จรูปที่เหมาะสมสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง เขียนเนื้อหาวิชาบัญชีที่ช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ควรจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงตามลำดับตามความยากง่าย หลักการของหลักสูตรควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ดังนั้น ผู้สอนควรใช้แผนการสอน วิธีการสอน และสื่อการสอนในลักษณะบูรณาการ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้จริงต่อไป

2. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านผู้สอน ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีครูผู้สอนควรมีความรอบรู้และมีความสามารถในวิชาที่สอน เอาใจใส่ให้ความ

เป็นกันเองกับผู้เรียน ผู้สอนควรเรียนรู้วิธีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน สร้างความเข้าใจ รักเมตตา ให้อภัย เข้าใจธรรมชาติของนักเรียนวัยรุ่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสนใจแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม ไม่อคติ ใฝ่หาจากสุภาพ วางตัวเหมาะสม มีอารมณ์ที่มั่นคงในการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน วิทยาลัยควรจัดห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีสิ่งกีดขวางทางระบายอากาศ ควรติดตั้งพัดลมให้ทั่วถึง ตรวจเช็คพัดลมที่ชำรุดเสียหายให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ตรวจสอบประตูหน้าต่างที่ชำรุดและเป็นอุปสรรคต่อการถ่ายเทอากาศ จัดหาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาบัญชีเพื่อการศึกษา ค้นคว้าอย่างเพียงพอ และอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในการใช้บริการห้องสมุด

4. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมการสอนวิชาบัญชีก่อนเข้าสอน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหาวิชา สื่อการสอนหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างตื่นตัว ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีควรใช้วิธีการสอนวิชาบัญชีตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก นอกจากนี้ ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ศึกษาดูงานด้านบัญชี เชิญวิทยากรมาบรรยาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน

5. จากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนควรตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความธรรม มีเกณฑ์การให้คะแนนและมีเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาบัญชีอย่างเหมาะสม วัดผลและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานของผู้เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ใช้เครื่องมือแบบทดสอบแบบสังเกต แบบจัดอันดับคุณภาพ ฯลฯ ที่สอดคล้องกับสิ่งที่วัดและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีความยุติธรรมในการวัด ไม่ลำเอียงหรือเลือกที่รักมักที่ชัง ควรวัดผลให้ครบถ้วนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชีเพียงอย่างเดียว ดังนั้น เพื่อให้ทราบความต้องการที่แท้จริง ควรมีการศึกษาความต้องการที่คาดหวังเทียบกับ สภาพความเป็นจริง ของนักเรียนสาขาวิชาการบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการ

จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

2. การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนวิชาชีพตามความต้องการของนักเรียน สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี

3. การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาอื่น ๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อข้อมูลที่ได้นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา. (2546). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง 2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.
- กนกวรรณ ตันติบุรณกุล. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกการบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การสอนดีมีคุณภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- จรรยา บุญวานิชและสังวาลย์ สันติเพชร. (2546). บัญชีเบื้องต้น 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- จันทิมา บุญพวง. (2547). ความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ที่มีต่อการเรียนการสอน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา มาดิลกโกวิท. (2539). หลักและวิธีสอนวิชาบัญชี. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาน สวัสดิ์สาส์. (2544). การประเมินและติดตามผลการฝึกงาน. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : นำกัการพิมพ์.
- เดือนใจ เกตุษา. (2545). ประสบการณ์วิชาชีพครู. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทิตนา แหมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำรงค์ดี หมื่นจักรและศรีสง่า กรรณสูตร. (2540). จิตวิทยาธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดมณฑลการพิมพ์.
- นงเยาว์ กาญจนภูมิ. (2547). กระบวนการจัดทำบัญชี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กวีวรรณ.
- นวลจิตต์ เขาวีร์ติพงศ์. (2544). การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บรรจง อภิรติกุล. (2533). วิธีสอนวิชาการบัญชี. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- บุญเชิด ภิญโญนันต์พงษ์. (2548). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาการวิจัยธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุษบา พงษ์โยธิน. (2541). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราอาจารย์นิมิตร จิระสันติการ.
- ปณิดา สารวิจิตร และจรัสพล ธนพัทธกุล. (2538). ความรู้เรื่องบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์.
- ประดิพันธ์ อุปรมย์. (2543). ระบบการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ประวิทย์ บึงสว่าง. (2543). *ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ . บริษัท
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เปรี๊ยะ กิจวัฒน์กร. (2545). *การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พรณี ชูทัยเจนจิต. (2545). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : หจก.ซิสเต็มเสริมสิน
พีรเพรส.
- มณีนรัตน์ มีโกศล. (2545). *ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
การบัญชี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ระวีวรรณ อยู่สำราญ. (2545). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่
มีต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วงเดือน ผ่องแผ้ว. (2545). *ความพึงพอใจในการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ*. สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- วรรณ วาศวิวัฒน์. (2547). *การบัญชีภาษีอากร*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์เอ็มพันธ์ จำกัด.
- วิจิตร อาวะกุล. (2542). *เทคนิคมนุษยสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). *ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : บริษัท-
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- วีรพันธ์ สิทธิพงศ์. (2544). *การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วีร์ เวชวิมล. (2547). *บัญชีเบื้องต้น 1*. กรุงเทพฯ : ฟาใหม่การพิมพ์.
- สมคิด ธนะเรืองสกุล. (2544). *การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2548). *มนุษยสัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สวนีย์ จงเจริญ. (2545). *ปัญหาการเรียนวิชาการบัญชี 1 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา*. สารนิพนธ์
กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี เกตุรามฤทธิ์. (2548). *การจัดการธุรกิจเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- แสงเดือน ทวีสิน. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : หจก.โรงพิมพ์ไทยแสง.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (2544). นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
ปีงบประมาณ 2544. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพร หอมดี. (2545). ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาร์มสตรอง โทมัส. (2543). วิธีสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ
กรมวิชาการ.
- อุมาพร รำน้อย. (2546). ความพึงพอใจในการเรียนกลุ่มวิชาการบัญชีของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุษณีย์ โพธิสุข. (2543). ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). กระบวนการวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาการบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะศึกษาเรื่อง ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน
การสอนวิชาบัญชี ดังนั้น จึงขอความกรุณานักเรียนในการกรอกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง
โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและกาเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับสถานภาพส่วนตัว
นักเรียน

1. สถานศึกษา

- () วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
- () วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
- () วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน
- () วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี

2. ผลการเรียน (คิดจากทุกรายวิชาเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548)

- () เฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 () เฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.49
- () เฉลี่ยสะสม 2.50 – 2.99 () เฉลี่ยสะสม 3.00 – 3.49
- () เฉลี่ยสะสม 3.50 – 4.00

3. อาชีพผู้ปกครองของนักเรียน

- () รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ () บริษัทเอกชน/รับจ้าง
- () ประกอบธุรกิจส่วนตัว () เกษตรกรรม/ประมง
- () อื่น ๆ โปรดระบุ

4. รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือนโดยประมาณ

- () ต่ำกว่า 10,000 บาท () 10,000 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 30,000 บาท () 30,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ ของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลขที่ตรงกับความต้องการในการจัดการเรียน
การสอนนิชาบัญญัติ โดยกำหนดให้ระดับคะแนนความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ต้องการมากที่สุด
4 หมายถึง ต้องการมาก
3 หมายถึง ต้องการปานกลาง
2 หมายถึง ต้องการน้อย
1 หมายถึง ต้องการน้อยที่สุด

ข้อ	ความต้องการในการเรียนการสอนนิชาบัญชี	ระดับความต้องการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านเนื้อหาวิชา					
1	เนื้อหาการขายลดต้นทุนมีความทันสมัย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2	เนื้อหาการเสียภาษีจากกำไรสุทธิมีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3	เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4	เนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่องและแบบสิ้นงวด	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5.	เนื้อหาบัญชีบริษัทจำกัดสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6.	เนื้อหาการจัดทำกระดาษทำการเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
7	เนื้อหาการคำนวณกำไรขาดทุนช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8	การจัดลำดับรายวิชาบัญชีในการเรียนก่อนหลังของแต่ละภาคเรียนสัมพันธ์กัน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงลำดับตามความยากง่าย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านผู้สอน					
10	ผู้สอนมีความรอบรู้และมีความสามารถในวิชาที่สอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
11	ผู้สอนอธิบายและตอบปัญหาวิชาบัญชีที่สอนอย่างชัดเจน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
12	ผู้สอนมีวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
13	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในระหว่างเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
14	ผู้สอนนำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนนิชาบัญชี	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
15	ผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาบัญชีได้ดี	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
16	ผู้สอนมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนนิชาบัญชีให้สนุกสนาน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
17	ผู้สอนใช้วาจาสุภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
18	ผู้สอนมีอารมณ์ที่มั่นคง มีเหตุผลในการตัดสินปัญหาทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
19	ผู้สอนมีบุคลิกภาพส่วนตัวดีและวางตัวได้เหมาะสม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ข้อ	ความต้องการในการเรียนการสอนวิชาชีพ	ระดับความต้องการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
20	ผู้สอนตรงต่อเวลาในการเข้าและออกจากห้องเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
21	ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
22	ผู้สอนเอาใจใส่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
23	ผู้สอนมีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
24	ผู้สอนนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสอนวิชาชีพ เช่น ให้รางวัล ลงโทษ ตี ชม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
25	ผู้สอนมีเวลาให้คำปรึกษาปัญหาการเรียนวิชาชีพ แก่ผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
26	ผู้สอนให้ความเป็นธรรมต่อผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน					
27	มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพเพื่อการเรียนรู้	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
28	มีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
29	สภาพห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
30	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
31	เอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาชีพเพื่อศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
32	สถานที่พักผ่อนภายในวิทยาลัยเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
33	มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดทั่วถึงทุกอาคาร	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
34	ได้รับความสะดวกในการค้นคว้าวิชาชีพเมื่อใช้บริการห้องสมุด	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
35	มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่เพียงพอ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
36	มีห้องน้ำเพียงพอ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน					
37	ชี้แจงรายละเอียดของแผนการเรียนวิชาชีพก่อนสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
38	มีการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
39	ผู้สอนมีการเตรียมการสอนวิชาชีพ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
40	กิจกรรมการสอนวิชาชีพส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
41	ใช้วิธีการสอนวิชาชีพตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
42	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วิชาชีพ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
43	เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
44	มีการจัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
45	ผู้สอนถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะที่ชัดเจนแก่ผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
46	เน้นการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาชีพ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ข้อ	ความต้องการในการเรียนการสอนนิชาบัญญัติ	ระดับความต้องการ				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
47	ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในขณะที่สอนนิชาบัญญัติ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
48	มอบหมายงานให้มีการปฏิบัติมาก ๆ เพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
49	ส่งเสริมให้นักเรียนสรุปสาระความรู้ ความสำคัญได้ด้วยตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
50	ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาในการเรียนนิชาบัญญัติ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
51	กระตุ้น ชมเชย สนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนขณะทำการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
52	มอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
53	ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
54	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ศึกษาดูงานด้านบัญชี เชิญวิทยากรมาบรรยาย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านการวัดผลและประเมินผล					
55	การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาบัญชี	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
56	ตัดเกรดรายวิชาบัญชีด้วยความยุติธรรม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
57	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
58	แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
59	มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการเรียนการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
60	ระยะเวลาในการทำแบบทดสอบเหมาะสมกับจำนวนข้อคำถามในแบบทดสอบ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
61	มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาเหมาะสม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
62	มีการวัดผลและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
63	มีการเก็บคะแนนจิตพิสัย เช่น การแต่งกาย พฤติกรรม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
64	หลังจากทดสอบมีการอธิบายข้อบกพร่องของผู้เรียนเพื่อนำไปแก้ไข	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
65	มีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดแสดงข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน วิชาบัญชีในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาบัญชีให้เหมาะสมต่อไป

1. ด้านเนื้อหาวิชา

.....

.....

.....

2. ด้านด้านครูผู้สอน

.....

.....

.....

3. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

.....

.....

.....

4. ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการสอน

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

ขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
- หนังสือราชการขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ
การศึกษา | อาจารย์ประจำภาควิชาวัดผลและวิจัย

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย | อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 3. นายสุรพล ดนตรีสวัสดิ์
ประจวบคีรีขันธ์ | รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ |
| 4. อาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ | ครู คศ. 2
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี |
| 5. นายอรินทร์ น่วมถนอม | ครู คศ. 3
โรงเรียนบางกะปิ |

หนังสือราชการ หน้า 87-96

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสรุปผลการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามปฏิบัติการ
เรื่อง ความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3
สาขาวิชาการบัญชี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ที่	ข้อกระทงความ	สรุปผลการประเมิน							ผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	
		1	2	3	4	5			
	ด้านเนื้อหาวิชา								
1	เนื้อหาการปรับปรุงบัญชีและการปิดบัญชีสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
2	เนื้อหาการขายลดต้นทุนมีความทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
3	เนื้อหาการคิดดอกเบี้ยจากการขายเงินผ่อนสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
4	เนื้อหาการเสียภาษีจากกำไรสุทธิมีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	1	1	1	0	1	4	0.8	เลือก
5	เนื้อหาช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์หาข้อบกพร่องของระบบบัญชีเดียว	1	1	1	0	-1	2	0.4	ตัดทิ้ง
6	เนื้อหาการบันทึกบัญชีด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
7	เนื้อหาที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในการบันทึกบัญชีแบบต่อเนื่องและแบบสิ้นงวด	1	1	1	0	0	3	0.6	เลือก
8	เนื้อหาบัญชีบริษัทจำกัดสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ	1	1	1	1	-1	3	0.6	เลือก
9	เนื้อหาการจัดทำกระดาษทำการเหมาะสมกับระยะเวลาในการเรียนรู้	1	1	1	0	1	4	0.8	เลือก
10	เนื้อหาการคำนวณกำไรขาดทุนช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
11	การจัดลำดับรายวิชาบัญชีในการเรียนก่อนหลังของแต่ละภาคเรียนสัมพันธ์กัน	1	1	1	0	1	4	0.8	เลือก
12	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาบัญชีในแต่ละรายวิชาเรียงลำดับตามความยากง่าย	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
13	เนื้อหาวิชาบัญชีมีเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
	ด้านผู้สอน								
14	มีความรู้ความสามารถในวิชาบัญชีที่สอน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
15	อธิบาย ตอบปัญหาวิชาบัญชีที่สอนได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
16	มีเทคนิคการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
17	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
18	นำเทคนิคและวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนวิชาบัญชี	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
19	ถ่ายทอดเนื้อหาวิชาบัญชีที่สอนได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
20	มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศการสอนวิชาบัญชีให้สนุกสนาน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
21	แต่งกายสุภาพ เรียบร้อย เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
22	ใช้วาจาสุภาพขณะสอน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
23	มีอารมณ์ที่มั่นคง และมีเหตุผลในการตัดสินใจ	1	1	0	1	1	4	0.8	เลือก
24	มีบุคลิกภาพส่วนตัวดีและวางตัวได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
25	ตรงต่อเวลาในการเข้าและออกจากห้องเรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
26	กระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
27	เอาใจใส่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
28	มีความสามารถในการควบคุมชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
29	นำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสอนวิชาบัญชี เช่น การให้รางวัล ลงโทษ ดี ชม	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
30	มีเวลาให้คำปรึกษาปัญหาการเรียนวิชาบัญชีแก่ผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก

ที่	ข้อกระทงความ	สรุปผลการประเมิน							ผล
		กรรมการคนที่					รวม	IOC	
		1	2	3	4	5			
31	ผู้สอนให้ความเป็นธรรมต่อผู้เรียน	1	1	1	0	1	4	0.8	เลือก
33	มีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
34	สภาพชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	1	1	1	0	1	4	0.8	เลือก
35	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
36	เอกสาร ตำราเกี่ยวกับรายวิชาบัญชีเพื่อศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอ	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
37	สถานที่พักผ่อนภายในวิทยาลัยฯเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	0	1	1	1	1	4	0.8	เลือก
38	มีบริการน้ำดื่มทั่วถึงทุกอาคาร	0	1	1	1	1	4	0.8	เลือก
39	ได้รับความสะดวกในการค้นคว้าวิชาบัญชีเมื่อใช้บริการห้องสมุด	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
40	สถานที่ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่เพียงพอ	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
41	ห้องน้ำมีมีเพียงพอ	0	1	1	1	1	4	0.8	เลือก
	ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการสอน								
42	ชี้แจงรายละเอียดของแผนการสอนวิชาบัญชีก่อนสอน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
43	มีการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
44	ผู้สอนมีการเตรียมการสอนในรายวิชาบัญชี	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
45	กิจกรรมการสอนวิชาบัญชีส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
46	ใช้วิธีการสอนวิชาบัญชีตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก	1	0	1	1	1	4	0.8	เลือก
47	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาบัญชี	1	1	1	-1	1	3	0.6	เลือก
48	ความต้องการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาบัญชี	-1	1	0	-1	-1	-2	-0.4	ตัดทั้ง
49	เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
50	มีการจัดกิจกรรมกลุ่มให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้	1	1	0	1	1	4	0.8	เลือก
51	ผู้สอนถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
52	เน้นการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาบัญชี	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
53	ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในขณะที่สอนวิชาบัญชี	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
54	มอบหมายงานที่เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
55	ส่งเสริมให้นักเรียนสรุปสาระความรู้ได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
56	ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาในการเรียนวิชาบัญชี	1	1	0	1	1	4	0.8	เลือก
57	กระตุ้น ชมเชย สนับสนุนให้กำลังใจนักเรียนในขณะที่สอน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
58	มอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
59	ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	0	1	1	4	0.8	เลือก
60	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบัญชี เช่น ศึกษาดูงาน วิทยากรมาแนะนำ	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
	ด้านการวัดและประเมินผล								
61	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
62	ผู้สอนตัดเกรดรายวิชาด้วยความยุติธรรม	1	1	1	1	1	5	1	เลือก

63	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
64	แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก

ที่	ข้อกระทงความ	สรุปผลการประเมิน							ผล
		กรรมการคนที่					รวม	IOC	
		1	2	3	4	5			
67	มีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
68	มีการวัดและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
69	มีการวัดและประเมินผลด้านจิตพิสัย เช่น การแต่งกาย พฤติกรรม	1	1	1	1	-1	3	0.6	เลือก
70	หลังจากทดสอบแล้วมีการอธิบายข้อบกพร่องของนักเรียนเพื่อนำไปแก้ไข	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
71	แบบทดสอบวัดความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	1	1	1	-1	1	3	0.6	เลือก
72	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	1	1	1	1	1	5	1	เลือก
73	มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	5	1	เลือก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางภัทรนันท์ สິงทอง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2512
ภูมิลำเนาเกิด	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 43/1 ถนนเพชรเกษม ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ ถนนสละชีพ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านหนองหัดไทย
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนบางสะพานน้อยวิทยาคม
พ.ศ. 2531	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากโรงเรียนเทคโนโลยีนครปฐม
พ.ศ. 2540	บธ.บ. การบัญชี จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2550	กศ.ม. ธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ